

četvrtak, 24.05.2007.
[Otvorena sjednica]
[Optuženi su ušli u sudnicu]
... Početak u 14.20h

SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim ustanite.
Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zasjeda.
Izvolite sjesti.

SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro jutro, gospodo tajnice, najavite predmet, molim.

GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Dobar dan, časni Sude. Predmet IT-05-88-T, *Tužitelj protiv Vujadina Popovića i drugih.*

SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobar dan svima. Hvala, gospodo tajnice. Vidim da su svi optuženi tu. Gospodina Bourgona i gospodina Haynesa iz tima Obrane vidim da nema. Tužiteljstvo, vidim da je tu gospodin Vanderpuye, gospodin Thayer te gospodin Nicholls, a kraj njega sjedi vještak koji pomaže Tužilaštvu, odnosno koji će pomagati Tužiteljstvu za vrijeme svjedočenja eksperta Obrane. Gospodine Thayer, biste li predstavili svojega vještaka? Odnosno, gospodine Vanderpuye, biste li Vi predstavili svojega vještaka?

G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Hvala. Dobar dan, gospodine predsedavajući. Dobar dan, časni Sude. Ovo je major Richard Angove. On će ovdje promatrati iskaz vještaka Obrane. On je sada naš konzultant i savjetnik u vezi sa svjedočenjem i izvještajem vještaka. Dakle, mislim da ga za sada to sasvim dobro predstavlja. Ako imate kakvih pitanja.

SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Kako on piše svoje ime?

čtvrtek, 24.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovni zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevediocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govorik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevedioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladjena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 Zato što se bojim, gospodine Vanderpuye, da ga Vi ne biste točno
2 napisali.

3 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] A-n-g-o-v-e.

4 SUĐIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro. Hvala. To je to. Imate li...
5 odnosno jeste li uspjeli postići kakav sporazum u vezi s time što će se događati
6 sa ovim svjedokom? Zato što se bojim da nije baš vjerojatno da ćemo danas
7 završiti s njegovim iskazom. Gospodine Živanović, izvolite.

8 G. ŽIVANOVIĆ: Hvala, časni Sude.

9 Ja sam juče i danas u toku dana razgovarao sa gospodinom Rodićem u vezi
10 odlaganja koje je više nego očigledno da će doći u njegovom svedočenju. On je
11 kontaktirao kompaniju u kojoj radi i sa kojom radi i dobio obaveštenje da ne
12 postoji baš nikakva mogućnost da on ovde... da on ne bude tamo, u Beogradu
13 znači, iduće nedelje; počev od ponedeljka pa nadalje. Tako da on bi mogao,
14 znači, danas biti, može sutra biti, ali nikako ne može, ovaj, da izostane u
15 ponedeljak sa posla gde... za koji je angažovan. On može da Vam dâ detalje. On
16 je dobio i faks od svoje kompanije i ja sam ga pitao kad bi mogao on doći, kad
17 bi moglo biti njegovo to vreme, on sad, u ovom trenutku to ne može da kaže, ali
18 bi mogao da iduće nam javi za neke tačne termine tokom juna meseca kada bi mogao
19 doći radi tog svog svedočenja.

20 SUĐIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam najljepša, gospodine
21 Živanoviću, na ovim podacima. Vi znate da smo se već bili dogovorili ranije da
22 sutra nećemo zasjedati. Vidim da gospodin Ostojić želi nešto reći. Vi želite
23 zakomplikirati stvar još?

24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 24.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Ne, ja bih htio pomoći razjasniti još neke
2 stvari ako mogu, časni Sude. To je važan svjedok. To je naš vještak u projektu
3 razgovora o presretnutim razgovorima. On će, koliko ja znam, govoriti u glavnom
4 ispitivanju nešto više od četiri sata. Što znači da mi čak nećemo ni završiti
5 glavno ispitivanje. Mi bismo predložili, kako smo kazali Tužiteljstvu, da
6 svjedok počne i završi u određenom periodu. I mi razmišljamo kako bismo ga
7 doveli neposredno nakon pauze u tjednu od 11. ili 12. jula, kada ponovo
8 nastavimo. Umjesto da počnemo sada pa da završimo kasnije. Razlog zašto to
9 predlažemo je zato što onda ne bismo imali nikakvoga kontakta s njim gotovo više
10 od mjesec dana. Pa bi bilo potrebno nastaviti... postaviti druga pitanja koja bi
11 druge Obrane mogle imati u vezi s posebnim presretnutim razgovorima. Tako da,
12 časni Sude, Vi trebate također voditi računa u vezi s tim razgovorima. Mi smo to
13 predložili Tužitelju. Izgleda da se oni... da oni nemaju prigovora na to iako
14 stav njihov nije potpuno jasan. Naime, da svjedok počne negde sredinom juna, ako
15 Vijeće tako odluči, da Tužitelj ispita. Tako da ga imamo u jednome periodu, blok
16 periodu od dva ili tri dana. I mi bismo tako predložili Vijeću.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Prije ili posije PW-108?

18 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] To sve ovisi o Vašoj odluci, časni Sude.

19 Uzevši u obzir naš podnesak te odgovore na podnesak. Naravno, Vijeće ima

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 24.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovni zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 diskrecijsko pravo da o tome odluči.

2 Druga stvar, časni Sude, koju nisam spomenuo, a trebao sam , u vezi sa
3 gospodinom Rodićem, mi držimo da je zapravo on upao u nepovoljnu situaciju
4 donekle, iako nam pomaže već nekoliko dana. No, on se stvarno mora vratiti i
5 zadovoljiti zahtjeve svojega poslodavca.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mi smo razgovarali jutros o tome u našim
7 uredima. Kao što znate, mi smo... mi se stvarno brinemo za svjedočke koji ovamo
8 dolaze svjedočiti i pazimo na njih te to je nešto što nam predstavlja stvarno
9 veliku brigu. Gospodine Thayer, kakav je Vaš stav s tim u vezi?

10 G. THAYER: [simultani prevod] Dobar dan, časni Sude. Dobar dan svima u
11 sudnici. Ja bih htio biti 100% siguran u vezi s našim stavom. Mi smo spremni
12 početi raditi danas. Mi smo spremni, na osnovu rasporeda koji je napravljen, tu
13 je naš konzultant. I on je spreman. Ja ne vidim nikakvoga razloga da se odlaže
14 direktno svjedočenje ovoga svjedoka za neki drugi datum. Mi smo do sada također
15 radili tako da smo svjedočke dovodili ponovno na unakrsno ispitivanje. Koliko ja
16 znam, gospodin Rodić je ovdje najmanje od 17-og. Ako je Obrani trebalo vremena
17 da koordinira ispitivanje, oni su imali prilično veliku mogućnost da to i učine.
18 Tako da ne mislim da će ova promjena datuma u ovome iskazu... zahtjeva da se
19 odgodi i glavno ispitivanje dalje. Mi smo spremni. Mi nemamo ni jednog drugog

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 24.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioца na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 svjedoka da bismo ispunili današnje vrijeme zato što smo nastojali već neko
2 vrijeme ovo završiti. Tako da je naš stav u potpunosti jasan. Mi smo spremni.
3 Koliko znam, i Obrana je spremna za glavno ispitivanje. Tako da ne vidimo
4 dobroga razloga za odlaganje.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Ostojiću, izvolite.

6 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Ovo je prvi put da čujemo da je njihov
7 stav sasvim jasan o ovome. No, htio bih sada jasno reći. Obrani ne treba dodatno
8 vrijeme za pripremu ovoga vještaka. On ima svoj izvještaj. Izvještaj je
9 podnesen. Podnesen je na vrijeme tako da ga i njihov ekspert može pogledati.
10 Samo bih htio iznijeti primjedbu na zapisnik da iako je Vijeće meni zabranilo
11 produženje unakrsnog ispitivanja; pa čak na prigovor kolega nekoliko puta. Rekli
12 su, naime, da sam ja prekoračio vremenske granice. Mi smo zadnjih dva-tri dana
13 vidjeli kako Vijeće spominje da je zapravo Tužiteljstvo to, a posebice gospodin
14 Thayer, taj koji zapravo su tri puta dulje ispitivali nego što je bilo... nego
15 što su oni procijenili. To nije naša greška. To nije naša greška. Dakle, mi
16 smatramo da je potrebno da se vještak prikaže sudu i da se predoči sudu u
17 jednome cjelokupnom periodu, dvije ili tri sjednice. I mislimo da bi i za
18 Vijeće i za sve strane u postupku bilo dobro da on počne u srpnju, a ne da vraća
19 onda sljedeći tjedan, pošto ne može.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro. Moje pitanje za Vas je, naime,

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 24.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 slijedeće. Bilo je naime predviđeno da će on... da će ga ispitičati gospodin
2 Živanović dva sata; pa zatim još sat vremena koji bi imali Obrana Nikolića i
3 Beare. Zatim, sat vremena za Obranu gospodina Borovčanina. Oprostite, 15 minuta
4 za Obranu gospodina Borovčanina. Zatim smo predložili da bi zapravo trebalo
5 voditi samo jedno glavno ispitičanje. Dakle, blok ispitičanje, a onda ako ostane
6 nekih neriješenih stvari da se onda to riješi. Kako sad je došlo do toga da smo
7 došli do vremena od četiri sata i više? Zar ne možemo početi i završiti za tri
8 sata? Odnosno, ne možemo li završiti glavno ispitičanje ovoga svjedoka?

9 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Ja nisam siguran da možemo, časni Sude. To
10 nije nešto što se organizira tako čvrsto kao Tužitelj ili svjedoci. Ali mi
11 smatramo da bi moglo trajati duže. I uvezvi u obzir i procjene drugih
12 odvjetnika, vjerovatno bi trebalo više od četiri sata.

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Kada završi glavno ispitičanje, onda
14 Tužitelj počinje s unakrsnim ispitičanjem, a onda imamo gospodina Jossea ili
15 gospodina Krgovića koji bi također možda htjeli unakrsno ispitičati svjedoka. Oni
16 će, dakle, ispitičati nakon Tužitelja, a ne prije.

17 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Ja sam obuhvatio i njihovo vrijeme, časni
18 Sude, pa se ispričavam zbog toga.

19 [Sudije vijećaju]

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Ostojiću, hoćemo li početi i
21 pokušati završiti sa svjedokom tako da on dođe na unakrsno ispitičanje kada
22 njemu najbolje bude odgovaralo?

23 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Časni Sude, ako je to Vaša odluka, mi ćemo
24
25
26
27
28
29
30

1 je poštovati. Imamo mi i drugih proceduralnih stvari koje bismo mogli riješiti,
2 ali ako Vi to hoćete odložiti, onda u redu.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ja se bojim da proceduralna pitanja neće
4 trajati tri sata. Izgleda da su Vama prilično komplikirana. Dakle, hoćemo li
5 nastaviti dalje prema rasporedu? Hoćemo. Dakle, za zapisnik:

6 Danas zasjedamo temeljem pravila 15 bis, sudac Stole ne može biti s nama
7 zbog osobnih razloga... hitnih osobnih razloga. Dakle, gospodine Živanoviću?

8 G. ŽIVANOVIĆ: Časni Sude, ja sam samo htio da vidim ukoliko bi se, dakle,
9 ovo zasedanje nastavilo. Dakle, sa ovim glavnim ispitanjem, vezano za naše
10 kontakte sa veštakom u međuvremenu. Ja bih Vam samo ukazao da mi neki niz
11 tehničkih problema sa njim rešavamo, tako da je neophodno da budemo u nekom
12 kontaktu sa njim ukoliko bi došlo do te pauze između današnjeg ispitanja i
13 sledećeg ispitanja; odnosno, unakrsnog ispitanja od strane Tužilaštva.

14 Kažem to... to, ovaj, odlaganje dosta komplikuje i dosta nekih drugih
15 novih stvari nam postavlja i predstavlja nam neke druge probleme jer praktično,
16 ne možemo ni raditi sa njim u bukvalnom smislu na njegovim... u njegovom daljem
17 radu na ovom nalazu. Tako da... nama bi jako odgovaralo da on zaista da taj svoj
18 iskaz u jednom bloku i da posle toga možemo normalno kontaktirati sa njim i... i
19 omogućiti mu da dalje radi za nas.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Živanoviću, to nije naš
21 problem. Ono što nas brine je da praktički... je ova osoba trebala doći ovamo,
22 početi jučer ili čak prekjučer i završiti sa svojim iskazom. Dakle, nemojmo sada
23 razgovarati o dalnjim konzultacijama u vezi s time o čemu će on svjedočiti od

24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 24.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 sada. Što se pak tiče drugih stvari, mislim da o njima sada uopće ne moramo
2 raspravljati.

3 [Sudije vijećaju]

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da bude jasno: Ako ne završi s iskazom
5 danas, nema razloga, nikakvoga razloga zašto bismo mi Vama dopustili kontakte sa
6 svjedokom za daljnje konzultacije s njim na temu njegova današnjeg iskaza. Ali u
7 vezi s drugim stvarima, trebate samo postaviti pitanje i mi ćemo Vam odobriti,
8 kao što smo odobravali i ranije. Drugim riječima, ako ima drugih stvari u vezi s
9 kojima želite angažirati ovoga svjedoka, o čemu neće govoriti danas ili nešto
10 kasnije ukoliko ne završi svoj današnji iskaz, onda naravno možete obavljati
11 konzultacije s njim; ali ne u vezi s onim o čemu će svjedočiti danas i kada
12 završi ovaj dio svojega svjedočenja.

13 [Sudije vijećaju]

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Slažem se. Imate li Vi, gospodine Thayer
15 prigovor na to?

16 G. THAYER: [simultani prevod] Ne, časni Sude. Mi mislimo da je ovo
17 pravičan pristup.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mi smo to radili i ranije. Čak i sa
19 Vašim svjedocima. Dakle, jednostavno možemo nastaviti. Gospodo poslužiteljice,
20 molim Vas, podite po svjedoka. Samo bih htio da mi obje strane potvrde da je
21 usvajanje dokumenata za iskaz gospodina Trivića nešto što ćemo riješiti kasnije,
22 negdje sljedećega tjedna? Jeste li se dogovorili s tim u vezi? Naime, da li je
23 to nešto o čemu ste komunicirali između sebe?

24 G. THAYER: [simultani prevod] Da, časni Sude.

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 24.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju korишteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 [Svjedok je ušao u sudnicu]

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Drugo, gospodine Josse, ja sam možda
3 odao dojam da nakon što se završi s glavnim ispitivanjem da će Tužitelj krenuti
4 u unakrsno ispitivanje prvi. Zapravo, odluka je obrnuta. Vi ćete biti prvi.

5 G. JOSSE: [simultani prevod] Časni Sude, mi smo zapravo prepostavili,
6 Časni Sude, da bismo možda trebali obaviti jednu kraću raspravu u nekom
7 trenutku... u nekom trenutku. Zato što je ovo prilično neuobičajena situacija da
8 svjedok Obrane svjedoči usred dokaza Tužitelja. Zapravo, prepostavljam da bismo
9 mogli, zapravo to istražiti kao temu na konferenciji pred izvođenje dokaza
10 Obrane u vezi s pravilima; pa možda imamo jednu ili dvije proceduralne stvari
11 koje moramo riješiti.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, ali gospodine Josse, mi smo vrlo
13 kratko govorili o ovoj temi, o tome da Obrana dovede svojega svjedoka za vrijeme
14 izvođenja dokaza optužbe.

15 G. JOSSE: [simultani prevod] časni Sude, ako Vi kažete...

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Vi ste naravno slobodni. Vi možete
17 iznijeti... izvesti, dakle, dokaze ili ne.

18 G. JOSSE: [simultani prevod] časni Sude, zapravo moram kazati da ovo ni
19 na koji način nije presedan što će... za ono što će se dogoditi za vrijeme
20 izvođenja dokaza Obrane. Naime, mi smo sasvim zadovoljni da vodimo unakrsno
21 ispitivanje prije Tužitelja.

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Nije to presedan. Vi to možete svakako
23 uzeti kao afirmativnu stvar. Dakle, nije presedan.

24 G. JOSSE: [simultani prevod] Nije.

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Vi zapravo imate svakako način i pristup
2 koji možete usvojiti.

3 G. JOSSE: [simultani prevod] Da, naravno, časni Sude. Inače bismo uložili
4 prigovor. Hvala.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobar dan, gospodine Rodić.

6 SVJEDOK: Dobar dan.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U ime sudskoga Vijeća, ja Vas
8 pozdravljam i želim Vam dobrodošlicu pred Međunarodni sud. Vi ste ovamo došli
9 kao vještak nekoliko timova Obrane u vezi s presretanjem radio-relejnih veza i
10 Vi ćete sada započeti davati svoj iskaz. Ali prije toga morate pročitati svečanu
11 izjavu kojom se obvezujete da ćete za vrijeme svoga iskaza govoriti istinu.
12 Tekst te svečane izjave će Vam dati sada naša poslužiteljica. Molim Vas,
13 pročitajte glasno i to je Vaša obaveza pred sudom.

14 SVJEDOK: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, celu istinu i ništa
15 osim istine. Hvala.

16 SVJEDOK: ĐURO RODIĆ

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vama. Izvolite sjesti. Smjestite
18 se što možete udobnije.

19 Gospodin Živanović, prvi branilac u odvjetničkome timu pukovnika
20 Popovića, Vujadina Popovića će voditi glavno ispitivanje. Molim Vas pokušajte
21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 24.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 davati što je moguće kraće odgovore i pokušajte davati što je moguće preciznije
2 odgovore. Gospodine Živanoviću, imate riječ. Ako hoćete pitati svjedoka u vezi
3 sa time kakva je situacija s njegovim poslodavcem i mogućim ostankom u Hagu
4 nakon vikenda, možda u ponedjeljak, onda se nadamo da bismo mogli završiti sa
5 ovim svjedokom; a naravno Vi možete to učiniti bolje nego da ja postavljam takva
6 pitanja. Ja to kažem zato što ste Vi zapravo bili napomenuli da bi možda on htio
7 dati izjavu s tim u vezi. Ako hoćete, možete jednostavno nastaviti. Izvolite.

8 G. ŽIVANOVIĆ: Pa, časni Sude, ja sam rekao, objasnio sam razloge zbog
9 kojih gospodin Rodić neće moći da ostane u Hagu, ali evo, ja mogu da ga...da
10 idemo dalje.

11 Ispituje g. Živanović:

12 P: Dobar dan, gospodine Rodiću.

13 O: Dobar dan.

14 P: Ja bih Vas zamolio prvo za zapisnik da nam kažete svoje ime i prezime
15 tačno.

16 O: Ja sam Rodić Ilije Đuro.

17 P: Hoćete mi reći koliko ste stari, koliko imate godina?

18 O: Rođen sam 6. maja 1957. godine.

19 P: Hoćete mi reći gde ste rođeni? U kom mestu?

20 O: Rođen sam u selu Strmica kod Knina, Republika Hrvatska.

21 P: Šta ste po nacionalnosti, je l' biste rekli?

22 O: Po nacionalnosti sam Srbin.

23 P: Koju školsku spremu imate?

24 O: Ja sam završio elektrotehnički fakultet, smer elektronike i

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 24.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 telekomunikacija, civilni fakultet u Splitu, Sveučilište u Zagrebu.

2 P: Recite mi, u okviru ove Vaše struke, da li ste imali neku
3 specijalizaciju. Da li ste imali neke dodatne kurseve, obuke i ostalo?

4 O: Da bi odgovorio zadatku gde sam radio, a to je 30 godina u vojsci
5 Jugoslavije - od 1973. do 2003. godine - znači ravno 30 godina, ja sam se morao
6 neprestano usavršavati. Po vokaciji sam radio-relejac i za multipleksnu tehniku.
7 Tako da sam u firmi "Iskra", Ljubljana, završavao kurseve za multipleksnu
8 relejnu tehniku koja je tamo za vojsku proizvod... proizvedena; na početku moje
9 karijere. Zatim dalje, usavršavao sam se u Minhenu u njihovom školskom centru za
10 multipleksnu opremu i u njihovom institutu i fabrici za proizvodnju radio-
11 relejnih uređaja za vojne namene. Zatim, u pogledu projektovanja, usavršavao sam
12 se u Institutu za mikrotalasnu tehniku u Beogradu. Zatim, neprestano sam pohađao
13 i kurseve u okviru Školskog centra veze, informatike i elektronskih dejstava pri
14 Generalštabu Vojske Jugoslavije. Sem što sam se ja usavršavao, ja sam učestvovao
15 u obuci niz kursista za rad na radio-relejnim objektima i krajnjim radio-
16 relejnim stanicama. Poslije završetka vojne karijere, da bih mogao nastaviti
17 rad, pošto se osećam relativno mlad, morao sam da položim ispit za odgovornog
18 projektanta telekomunikacionih mreža pri inženjerskoj komori u Beogradu da bih
19 mogao i sada raditi posao koji radim. To je po pitanju usavršavanja.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 24.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 G. ŽIVANOVIĆ: Hvala. Vi ste to i detaljno naveli u Vašem CV-u. Rekli ste
2 mi da ste radili 30 godina u vojsci Jugoslavije.

3 O: Da, Vojska Jugoslavije ili već kako se zvalo u pojedinim periodima.

4 P: Da. Da li možete da mi kažete u kom periodu ste bili u aktivnoj službi
5 u Vojsci Jugoslavije?

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo malo, molim Vas. Gospodine
7 Živanoviću i gospodine Rodiću, morat ćete napraviti jedan mali interval, jednu
8 malu pauzu između pitanja i odgovora zato što prevoditeljima otežavate život. Ja
9 osjećam stres koji oni sada doživljavaju, a moraju uhvatiti sve što govorite i
10 jedan i drugi zato što govorite istim jezikom. Dakle, molim Vas, napravite malu
11 pauzu između pitanja i odgovora. Izvolite, gospodine Živanoviću. Znam da ću
12 morati ovo isto da ponovim već za dva minuta, ali u međuvremenu, molim Vas da
13 pokušate... pokušajte da pratite ovaj savet.

14 G. ŽIVANOVIĆ: Hoću.

15 P: Da li biste mi rekli ukratko o Vašem kretanju u službi u Vojsci
16 Jugoslavije otkad ste počeli do kad... do Vašeg penzionisanja?

17 O: Mogu. Prije stupanja u aktivnu vojnu službu, počeo sam u grupi za
18 planiranje radio-relejnih veza oružanih snaga. Zatim, na projektovanju radio-
19 relejnih mreža, nadzor izgradnje, tehničke preglede vršio, mjerenje na sistemima
20 i uključivao sisteme u mrežu da bi mogla funkcionisati u oružanim snagama.

21 Poslije izvesnog iskustva, radio sam na usavršavanju postojećih radio-relejnih

22

23

24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 24.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 i multipleksnih uređaja i definisanju zahteva za razvoj i proizvodnju novih
2 generacija uređaja.

3 P: Hvala.

4 O: Imam još.

5 P: Izvinite. Nastavite...

6 O: Kod uvođenja sredstava ovih u naoružanje i vojnu opremu, ja sam
7 postavljaо eksperimentalne mreže i učestvovao u ispitivanju i usvajanju uređaja
8 u naoružanje i vojnu opremu. U kasnijoj fazi sam se bavio nabavkom, odnosno,
9 kako se to u vojsci kaže, opremanjem oružanih snaga sa sredstvima veze. Prilikom
10 projektovanja radio-relejne mreže - to je nužan zadatak - bavio sam se i
11 ispitivanjem oticanja podataka iz sistema radio-relejnog preko graničnih
12 područja prema drugim državama da bi se moglo korektivno postupiti u smislu da
13 ti podaci budu minimalni. Odnosno, da nemamo prigovore od susjednih država za
14 smetnje u njihovim sistemima. Eto, to je presek.

15 P: Hvala Vam.

16 O: Molim.

17 P: Hoćete mi reći kad ste počeli, kad ste stupili u oružane snage i kad
18 ste prestali sa radom?

19 O: Stupio sam 01.11.1973. godine, a završio sam krajem oktobra 2003.
20 godine. Znači napunio sam, u dan tačno, 30 godina službe u oružanim snagama
21 Vojske Jugoslavije.

22 P: Možete li mi reći, molim Vas, u vreme rata na teritoriji bivše
23 Jugoslavije, gde ste bili sa službom? Znači, u periodu od 1991. godine do kraja
24 1995. godine?

25 O: Ja sam čitav period bio u jednoj ustanovi, a to je Uprava veza pri
26 Generalštabu Vojske Jugoslavije. S tim što sam od kraja septembra 1992.

27

28

29

30

četvrtak, 24.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioца na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 godine do marta slijedeće godine, 1993., kad je pretila opasnost za moj kraj,
2 otišao u vojsku Republike Srpske Krajine i tada sam branio svoj narod kad je
3 bila agresija na Republiku Srpsku Krajinu.

4 P: Vi ste... u kom ste gradu tada bili?

5 O: Ja sam bio... sjedište komande vojske Republike Srpske Krajine je bilo
6 u Kninu. I ja sam u tom... tih šest mjeseci, bio u toj komandi i u tom gradu.

7 P: Posle marta 1993. godine, gde ste bili na službi?

8 O: Vratio sam se u službu tamo odakle sam i otišao u Knin, u Upravu veze
9 Generalštaba Vojske Jugoslavije.

10 P: U kom je to gradu?

11 O: To je u glavnom gradu Jugoslavije, poslije Srbije i Crne Gore,
12 Beogradu.

13 P: Od tada pa do kraja rata, da li ste odlazili na teritoriju Republike
14 Srpske?

15 O: Odlazio sam u dva navrata. Poslije bombardovanja Velikog žepa bio je
16 porušen pravac radio-relejni, 120-kanalni koji je radio između Cera i Velikog
17 žepa. Ja sam bio u ekipi, pošto sam bio stručnjak za to, za saniranje tog
18 pravca, odnosno dovođenje u ispravno njegovo stanje. Drugi put sam bio polovinom
19 augusta 1995. godine, kada sam u okviru pomoći Vojsci Republike Srpske obišao,
20 uglavnom, sva njihova čvorišta radio-relejna i značajnije krajnje radio-relejne

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 24.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioца na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 stanice, da bi sistem veza, koji je bio u dosta lošem stanju, podigli na neki
2 viši nivo koliko smo mogli sa svojim snagama.

3 P: Samo da bi nam bilo jasnije, kada ste prvi put ovo bili, koja je to
4 godina bila kada ste prvi put bili na Velikom žepu? Rekli ste za drugi put, ali
5 za prvi put niste.

6 O: Hiljadu... drugi put?

7 P: Ne. Drugi put ste rekli.

8 O: Rekli... godinu dana pre. Mislim da je to bilo 1994., ja mislim da je
9 bilo.

10 P: Sledeće pitanje koje bih imao: Vi ste nam rekli da ste 1994. i 1995.
11 godine bili... i koje ste poslove obavljali. Je l' su to... to su poslovi inače
12 Vaše struke, koliko ja razumem?

13 O: To su poslovi u kojima sam ja bio specijalista, gdje je bilo malo
14 ljudi tko je mogao te zahvate da uradi. I posao je obavljen, mislim da smo bili
15 po dva dana na objektima... na objektu.

16 P: Pored ovih poslova koji ste obavljali, da li ste radili i neke druge
17 poslove van Vaše struke? Na teritoriji, govorimo o Republici Srpskoj, kada se
18 ste bili tamo?

19 O: Ne, ne. Nisam ja. Ne samo tu, nego imao sam takvu sreću da sam se u
20 okviru svoje vokacije, struke kretao kroz čitavu službu.

21 P: Da li ste učestvovali u radu nekih komisija, delegacija koje su se
22 bavile, recimo razoružavanjem ili kontrolom naoružanja i tako dalje?

23 O: Ne. Nikad se nisam bavio na toj teritoriji ni na drugim teritorijama.

24 P: Da li ste bili ikada u vezi sa bilo kakvim paravojnim snagama?

25 O: Ne. Ja sam se usko držao vojne etike i svoje struke.

26

27

28

29

30

četvrtak, 24.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 P: Gospodine Rodiću, molio bih Vas da mi sada kažete, da nam ukratko
2 kažete koji je bio zadatak Vaše ekspertize?

3 O: Pa, zadatak, kako sam ga ja shvatio, ove moje ekspertize je bio da
4 procenim mogućnost presretanja radio-relejnih veza Vojske Republike Srpske na
5 radio-relejnoj trasi Vlasenica-Veliki žep-Cer-Gučeve i Zvornik.

6 P: Da li biste nam rekli iz kojih razloga baš na toj trasi?

7 O: Pa zato što su se prema shemi radio-relejnih veza Drinskog korpusa, na
8 toj trasi ostvarivale radio-relejne veze Drinskog korpusa čija je komanda bila u
9 Vlasenici sa Zvorničkom brigadom i Bratunačkom brigadom. A također, mogla se
10 ostvarivati veza sa pretpostavljenom komandom, odnosno, Glavnim štabom Vojske
11 Republike Srpske.

12 P: Možete li mi reći da li su tom trasom, dakle, Vlasenica-Veliki žep-
13 Cer-Gučeve-Zvornik, ostvarivane sve radio-relejne veze Drinskog korpusa i ovih
14 jedinica koje ste malopre pomenuli?

15 O: Da.

16 P: Da li su na istoj trasi ostvarivane radio-relejne veze i RRU-800 i
17 RRU-1? Ili samo jedna od njih?

18 O: Samo jedne od njih jer nije bilo potrebe za paralelnim pravcima na toj
19 trasi.

20 P: Da budem malo određeniji, da li su na istoj toj traci ostvarivane
21 radio-relejne veze sa uređajem RRU-1?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Na toj trasi, ne. Ali od Velikog žepa do Bratunca, jesu. Na toj trasi
2 je ostvarivana radio-relejna veza sa RU-1.

3 P: Hvala. Da li su radio-relejne veze ostvarivane uređajem RRU-1 bile
4 predmet Vaše analize?

5 O: Ja sam imao želju, ali nisam našao potrebne podatke da bi mogao
6 analizirati i veze ostvarene sa uređajem RRU-1. Znači, ne.

7 P: Da li su na ovoj trasi, pored veza ostvarivanih uređajima RRU-1 i RRU-
8 800, ostvarivane veze i nekim drugim uređajima?

9 O: Na trasi, ovoj prvoj, Veliki žep... odnosno, Vlasenica-Veliki žep-Cer-
10 Gučevo-Zvornik, na deonici između velikog žepa i Cera bila je ostvarena radio-
11 relejna veza sa drugim tipom uređaja to je SMC 1306 B, tip.

12 P: Recite mi da li su ti uređaji SMC 1306 B bili predmet Vaše analize.

13 O: Ne.

14 P: A možete li reći zašto?

15 O: Zato što iz raspoložive dokumentacije Armije BIH proizlazi da oni nisu
16 presretali razgovore ostvarivane ovim uređajima već samo uređajima tipa RRU-800
17 i RRU-1. A osim toga, uvidom u njihovu prislušnu opremu, tvrdim da oni nisu
18 mogli ni prisluškivati uređaje SMC 1306 B jer je to... jer je njihov rad u 5-
19 gigahercnom području za što oni nisu imali opremu.

20 P: Hvala. Ja bih Vas sada zamolio da nam objasnite razliku između uređaja
21 RRU-1 i RRU-800? Ukratko.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: U najosnovnijim crtama, RRU-1 je jednokanalni radio-relejni uređaj
2 koji radi u frekventnom opsegu 235 do 270 megaherca; analogan je uređaj. RRU-800
3 je višekanalni radio-relejni uređaj koji prenosi kapacitet 4 ili 12 ili 24
4 telefonska kanala zašto mu je potrebna podrška sa multipleksnim uređajem i radi
5 u frekventnom opsegu 610 do 960 megaherca. Pred ovih razlika, oni su slični po
6 tome zato što su to radio-relejni uređaji. Znači, uređaji koji ostvaruju vezu
7 usmerenu tačka - tačka. Razlikuju se i po tome, po nameni, što je ovaj
8 jednokanalni radio-relejni uređaj koji u sebi sadrži multipleksni deo namenjen
9 za niže taktičke jedinice. On je prenosiv, može ga prenositi jedan vojnik, brzo
10 se sa njim ostvaruje veza. Dok je uređaj RRU-800 više namenjen za stacionarni
11 sistem radio-relejnih veza i uglavnom se tako i koristio u radio-relejnoj mreži.

12 P: Hvala. Sad bih Vas molio da mi kažete koji su uslovi inače potrebni da
13 bi se prisluškivali razgovori ostvareni uređajima RRU-800?

14 O: Pa nekoliko osnovnih preduslova su sledeći. Prvo, onaj koji hoće da
15 prisluškuje, mora imati opremu. Drugo, mora se pozicionirati, odnosno svoje
16 prislušne stanice na pogodna mesta. Zatim, mora imati organizaciju i stručnjake
17 koji to mogu ostvariti s opremom. I na zadnjem mestu, ali što je po značaju isto
18 vrlo važno, podudarnost frekvencija prilikom prisluškivanja.

19 P: Kad kažete podudarnost frekvencija, to znači između onog ko
20 prisluškuje i onog ko...?

21 O: ... i šta je prisluškivanje.

22 P: Da.

23 O: ... ili presretanje razgovora. Znači, radio-relejna veza emituje,
24 predajnik emituje na nekoj frekv... na jednoj frekvenciji signal, a

25

26

27

28

29

30

1 prislушкиvač mora da se podesi da taj signal primi radio prijemnik.

2 P: Na tačno tu frekvenciju?

3 O: Na tačno toj frekvenciji.

4 P: Hoćete mi reći kakva je oprema potrebna za prislушкиvanje razgovora
5 ostvarenih sa uređajem RRU-800?

6 O: Pa, to ne može biti svakakva... svaka prislušna oprema jer i ona je
7 specificirana prema područjima, naročito, frekventnim područjima za koje je
8 namenjena. Znači, da bi se mogao prislushkivati signal koji emituje radio-relejni
9 uređaj 800, prijemnik koji se upotrebljava za prislушкиvanje mora imati
10 frekventni opseg koji pokriva... frekventni opseg u kome su radne frekvencije
11 ovog uređaja. Zatim, njegova osjetljivost prijemnika mora omogućavati kvalitetan
12 prijem da bi se signal koji se primi mogao reprodukovati sa pouzdanošću. U tom
13 lancu veoma je bitan antenski sistem koji mora biti adekvatan frekventnom
14 području uređaja koji se prisluskuju; da ima dobro usmerenje jer na njemu se
15 dosta dobije na kvalitetu.

16 P: Možete li da mi odgovorite da li je Armija Bosne i Hercegovine imala
17 takvu opremu?

18 O: Ono što sam ja imao prilike kroz dokumentaciju... dokumenta Armije BiH
19 da proučim, na njihovim radnim mestima sever i jug imali su opremu amatersku,
20 generaciju 1990. godine koju su mogli da nabave, ali u principu, mogli su da
21 prisluskuju radio-relejne uređaje RRU-800 i RRU-1.

22 P: Samo jedno objašnjenje Veću, ja sam veštaku već rekao da ne govori o
23 tačnim pozicijama prislušnih centara Armije Bosne i Hercegovine; da ih mi
24 označavamo sa pozicijom "sever" i "jug". Zato je on ovde upotrebio tu
25 terminologiju prilikom označavanja ovih stranica. To je... to je čisto iz
26 određene mere opreza prema svedocima koji su ovde svedočili.

27 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine Živanoviću, za

28

29

30

1 to. Istog trenutka kada je pomenuo reči "sever" i "jug", smesta smo primetili da
2 je dobio odgovarajuća uputstva, odlična uputstva u ovom slučaju i zahvaljujem se
3 za to, gospodine Živanoviću.

4 G. ŽIVANOVIĆ: Recite mi, molim Vas, od kakvog je uticaja položaj radio-
5 prislušnih stanica na mogućnost prisluškivanja razgovora.

6 O: Položaj prislušnih stanica je od veoma bitnog uticaja na mogućnost
7 prisluškivanja. U principu, ukoliko je moguće, treba što bliže da bude objektima
8 koji se prisluškuju, a ne samo što bliže nego da mu i takav geografski položaj
9 bude da može da prisluškuje što više objekata i to pod povoljnim uglom u odnosu
10 na uglove kojima se odvija radio-relejna veza, odnosno, uglovima usmerenja
11 antena radio-relejnih uređaja.

12 P: Samo da pojasnimo nešto: Ovaj, kad se kaže "od objekata koji se
13 prisluškuje", da li se to misli na onih pet objekata koje ste nabrojali u šemi
14 radio-relejnih veza?

15 O: U mojoj analizi, isključivo na tih pet objekata koje sam ja
16 analizirao.

17 P: Postavio sam Vam ovo pitanje samo da bismo izbegli... izbegli
18 eventualno nesporazum oko toga da neko ne pomisli da objekt prisluškivanja je
19 neko ko telefonira. Dakle, pozicija nekoga ko, recimo, drži slušalicu u... u
20 ruci. Samo radi toga sam Vas ovo pitao, inače, znao sam odgovor, ali mislio sam
21 da to treba razjasniti.

22 O: Ako dozvolite, ja će dodatno razjasniti. Kad kažem "objekte
23 prisluškivanja", to su radio-relejni objekti i krajnje radio-relejne stanice na
24 ovoj trasi koju sam spomenuo. Odnosno, ako idemo u detalje, to su antene na tim
25 objektima.

26

27

28

29

30

četvrtak, 24.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioца na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 P: Hvala. Možete li nam ukratko reći, odnosno, možete li nam reći koja je
2 bila duljina prislušnih stanica Armije Bosne i Hercegovine, dakle one sa severa
3 i one sa juga, u odnosu na radio-relejne objekte, znači, ovih pet radio-relejnih
4 objekata Vlasenica-Veliki žep-Cer-Gučevo i Zvornik?

5 O: U mojoj analizi to se nalazi u prilogu 10. Pošto je to više
6 razdaljina, ja ču da se poslužim tim prilogom. Ovako, prislušna stanica sever od
7 Cer je bila udaljena... bila... udaljena je i sada 72.9 kilometara, Crni vrh,
8 52.7 kilometara; Zvornik, 53.7 kilometara; Veliki žep, 79.3 kilometra;
9 Vlasenica, 64.9 kilometara. Od prislušne stanice jug, Zvornik je udaljen 47.1
10 kilometar; Crni vrh, 54.4 kilometra; Cer, 82.7 kilometara; Veliki žep, 46.9
11 kilometara i Vlasenica, 34.2 kilometra. To su, prema topografskim kartama,
12 udaljenosti. Ukratko, znači, imamo tu od trideset i nešto kilometara udaljenosti
13 do oko osamdeset kilometara. Ove manje udaljenosti, optimalnije za
14 prisluškivanje sa stanovišta udaljenosti. Dok je ovih nekoliko dužih trasa, nije
15 već povoljno i tu kod proračuna se to vidi uticaj duljine na gušenje
16 elektromagnetskog talasa od izvora, tj. od radio-relejnog uređaja do antene
17 prislušnog uređaja.

18 P: Da li možete da mi kažete načelno, da li je prisluškivanje na ovoj
19 udaljenosti... na ovim udaljenostima moguće sa prislušnom opremom kojom je
20 raspolagala Armija Bosne i Hercegovine, generalno?

21 O: Tri tipa su uređaja prema dokumentaciji Armije Bosne i Hercegovine
22 koji su, u principu, mogli sa ovih objekata da prisluškuju veze pod određenim
23 okolnostima. Jer nisu bitne samo udaljenosti nego, kako sam rekao, orijentacija
24 antena, predajnika, prijemnika a, na kraju krajeva, i da li ima optička
25 vidljivost.

26

27

28

29

30

1 P: Da li možete da mi kažete od kakvog je uticaja nadmorska visina na
2 kojoj se nalaze prislušne stanice na mogućnost prisluškivanja razgovora?

3 O: Nadmorska visina na kojima se nalaze prislušne stanice je... utiče na
4 kvalitet i mogućnost prisluškivanja u tom što je prislušna stanica na većoj koti
5 ima bolju optičku i radio vidljivost prema objektima prisluškivanja, ali ne i
6 uvek vidljivost jer ovisi o tome šta se između te dve tačke nalazi od brda,
7 dolina i tako. Znači, i od geografskih, ovaj, objekata između te dve tačke.

8 P: Da bi samo stvar pojasnili, hoćete nam objasniti šta to znači "optička
9 vidljivost"?

10 O: Optička vidljivost između prislušnog centra, odnosno antene i antene
11 radio-relejnog uređaja znači da kad snimimo zemljišni profil, uključujući i
12 zakrivenost zemljišta, da nema prepreke na tom pravcu. Znači, kad bi mogli da
13 vidimo golim okom, morali bi sa kote gdje je prislušna stanica da vidimo kotu,
14 odnosno, antenu radio-relejnog uređaja koji emituje. Dok radio... Pitali ste me
15 i za radio?

16 P: Ne, ne, ne. Samo šta je optička vidljivost?

17 O: Samo optička? Dobro. Izvinjavam se.

18 P: Dobro, objasnite nam šta je radio vidljivost?

19 O: Radio vidljivost još jedan strožiji kriterij, zato što se prostiranje
20 elektromagnetskih talasa ne odvija samo u tom pravcu, toj liniji, nego mora da

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 bude obezbeđeno da jedna šira zona ispod te optičke vidljivosti bude slobodna da
2 bi mogao biti kvalitetan prijem. I to je u ovom mom elaboratu kraće i
3 elaborirano.

4 P: Hoćete nam reći, na kojoj nadmorskoj visini su bile prislušne stanice
5 Armije Bosne i Hercegovine na severnoj i južnoj lokaciji?

6 O: Na severnoj lokaciji, na visini 815 metara, što i nije neka povoljna
7 nadmorska visina. Na južnoj lokaciji, na visini 1326 metara, što je nešto
8 povoljnija nadmorska visina sa stanovišta prisluškivanja.

9 P: Kakav je Vaš nalaz u pogledu vidljivosti objekata Vlasenica-Veliki
10 žep-Cer-Gučev-Zvornik iz prislušnih stanica sa severa i juga?

11 O: Ja sam to radio iz topografskih vojnih karata kako sam radio u službi
12 tokom svoje karijere projektujući radio-relejne veze i ti moji rezultati se
13 nalaze u prilozima 20 do 29. A u tački 7 mi je dat komentar tih nalaza, odnosno,
14 za svaku relaciju da li ima vidljivosti ili nema vidljivosti.

15 P: Da li je vidljivost bila smetnja za prisluškivanje razgovora
16 ostvarenih na određenim radio-relejnim trasama?

17 O: Ono što sam ja proračunao, s obzirom na optičku i radio vidljivost,
18 nije se mogla prisluškivati radio-relejna deonica Vlasenica-Veliki žep zato što
19 se Vlasenica... zato što Vlasenica nema ni optičku ni radio vidljivost sa
20 lokacije sever i lokacije prislušne stanice jug. Isto tako je nepovoljan profil,
21 odnosno, nema optičke radio vidljivosti između Zvornika i prislušnih stanica
22 sever i jug.

23 P: Hvala. Recite mi sada od kakvog je uticaja usmerenost antena na

24

25

26

27

28

29

30

1 prislrušnim stanicama na mogućnost prislruškivanja razgovora.

2 O: Usmerenost antena na prislrušnim stanicama je od veoma bitnog značaja
3 na mogućnost kvalitetnog prislruškivanja i ta usmerenost može da se menja,
4 promjenjiva je. Dok je usmerenost antena radio-relejnih uređaja na trasama fiksna
5 i uvek podešena za najbolju predaju, odnosno prijem na nekoj radio-relejnoj
6 deonici i to po azimutu i po elevaciji. Znači, radio-relejna veza je usmerena
7 veza, tačka-tačka i sa jednog objekta na drugi mora tačno, ko tane, da gađa u
8 svoju metu. S tim što na elektromagnetski talas nema uticaja gravitacije i on
9 ide pravo. Ono što sam ja iz dokumenata koje sam proučavao, Armije BIH, video,
10 oni su sa lokacije prislrušne stanice sever svoje antene usmeravali u pravcu
11 jugoistok za neka dokumenta, za neka jug a za... sa prislrušne stanice, ove
12 južne, pod uglom od 135 stepeni i uglom od 180 stepeni. Tako zvanično piše. Moje
13 je mišljenje da je to samo stvar zapisa da su antene i na prislrušnoj stanci
14 sever isto bile usmerene kao i na prislrušnoj stanci jug; jer jugoistok je 135
15 stepeni, a jug je 180 stepeni u odnosu na sever.

16 P: Hvala. Od kakvog uticaja je usmerenost ovih antena na mogućnost
17 prislruškivanja razgovora sa objekata Vlasenica-Veliki žep-Cer-Gučev-Zvornik?

18 O: To sam analizirao i za ove... ova usmerenja radio presretanja kako su
19 dati u dokumentima Armije BIH, ni jedno od ovih navedenih usmerenja nije bilo
20 optimalno. To znači, da nije ciljalo nekih od objekata presretanja, odnosno,
21 antene na tim objektima. A kad je u pitanju usmerenje antena radio-relejnih

22

23

24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 24.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju korишteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 uređaja, onda i one su po pitanju prisluškivanja dosta nepovoljne sem u dva
2 slučaja. A to je na pravcu od Velikog žepa prema Vlasenici, jer taj pravac za
3 neka... samo neka dva stepena odstupa od pravca Veliki žep-prislušna stanica
4 "Sever". Tako da je prislušna stanica "Sever" bez obzira na veliku razdaljinu od
5 Velikog žepa u povoljnem položaju za prisluškivanje ove... radio-relejnog pravca
6 Veliki žep-Vlasenica. Isto tako se odnosi na smer Cer-Gučevo gde je taj smer
7 povoljno prisluškivati sa prislušne stanice jug; po pitanju usmerenosti.

8 P: Recite mi sada da li su sa takvim usmerenjem antena mogli da budu
9 prisluškivani razgovori u radio-prislušnim centrima na severnoj i južnoj
10 lokaciji iz radio-relejnih centara, dakle, sa ovih pet objekata: Vlasenica,
11 Veliki žep, Cer, Gučevo, Zvornik.

12 O: Ja sam izvršio detaljni proračun za radio-relejne pravce Vlasenica-
13 Veliki žep i Zvornik-Gučevo jer sam za to imao podatke o frekvencijama na kojima
14 su radili radio-relejni uređaji. Ta analiza je data u tački 11 izveštaja za RRU-
15 800. Proračun pokazuje da je jedino moguće kvalitetno prisluškivati radio-
16 relejnu deonicu Veliki žep-Vlasenica, sa nekom ocenom dobar ili ispod dobar. U
17 svim drugim slučajevima, prijemni signal na prislušnim stanicama je ispod praga
18 prijema radio uređaja sa kojima se vrši prisluškivanje. A to znači da ne primaju
19 signal, ili je nešto sasvim iznad praga prijema, što znači, jako loš prijem sa
20 mnogo šuma i velikom nerazumljivošću.

21 P: Možete mi reći zašto niste uradili proračun mogućnosti prisluškivanja
22 na pravcu Cer-Gučevo?

23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Nisam, radi egzaktnosti, mogao da uradim taj proračun zato što iz
2 predmetnog plana dokumentacije Drinskog korpusa nisam imao frekvencije; par
3 frekvencija na kojima je radio... radila ta deonica.

4 P: A zašto niste uradili proračun za radio-relejni pravac Cer-Veliki žep?

5 O: Nisam uradio proračun zato što ovaj tip uređaja radi u frekventnom
6 opsegu 4.4 do 4.6 gigaherca i 4.8 do 5 gigaherca. To frekventno područje nisu
7 prisluškivali prisluškivači Armije BIH niti ima i jedan dokument da su to
8 uradili; a opremu koju su imali i koju su...koja je meni bila po dokumentima
9 dostupna, to nije ni omogućavalo.

10 P: Samo da pojasnimo, to je onaj pravac o kojem ste govorili, koji je
11 ostvarivan tipom uređaja SMC?

12 O: SMC-1306 B.

13 G. ŽIVANOVIĆ: Ja bih predložio da odredimo pauzu sada.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da. Svakako.

15 G. ŽIVANOVIĆ: Ne, ne, ne. Ja sam mislio da... moja greška.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Imamo još petnaest minuta, ali ako
17 hoćete napraviti pauzu sada, mi ćemo Vam svakako sa zadovoljstvom to odobriti.

18 G. ŽIVANOVIĆ: Ja sam mislio da je došlo vreme za pauzu. Pogrešno sam
19 proračunao.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ne, nema problema. Jedna druga stvar...
21 jednu drugu stvar moramo reći s obzirom da smo sada malo prekinuli. Ako u bilo
22 kojem trenutku hoćete svjedoku predočiti bilo koji od grafikona, od

23

24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 24.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovni zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 dijagrama, odnosno od slika koji se nalaze u dodacima, recimo 18, 20 i dalje,
2 molim Vas pazite da se ime lokacije "Sjever" i "Jug" nalazi na stranicama
3 dokumenta u kojima to стоји. Pa ћemo morati ili tražiti poluzatvorenu sjednicu
4 ili zamoliti da se taj dio dokumenta ne emitira. Dakle, molim Vas, pazite na to.

5 G. ŽIVANOVIĆ: O tome vodim računa. Pa ћу видети у pauzi да је ћемо jednu
6 ili drugu opciju koristiti. Ovaj, zato до сада nisam ni predočavao našem
7 ekspertu, ovaj, mapu ili neke druge stvari.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Znam. Zato nisam rekao ranije, nisam
9 intervenirao ranije. Nastavite, gospodine Živanoviću.

10 G. ŽIVANOVIĆ:

11 P: Gospodine Rodiću, ja sam primetio da u frekventnom planu koji ste Vi
12 imali i koji se nalazi међу prilozima, a za koji kažete da ste koristili kao
13 osnovu за Vaš nalaz, da se nalazi radio-relejni pravac koji je označen Bare i
14 Lokanj 1. Zvorničke brigade, bataljon...komanda bataljona Bare i Lokanj 1.
15 Zvorničke brigade prema Gučevu. Ja sam primetio da то nije uzeto u obzir, да
16 ovaj pravac nije uzet u obzir у Vašem izveštaju па бих Вас мolio да mi date
17 objašnjenje zbog чега?

18 O: Da. To u dokumentu iz priloga 13, 0431-4792 na rednom broju 8, postoji
19 u frekventnom... u planu frekvencija Drinskog korpusa iz meseca 10-og 1993.
20 godine, ali tog pravca nema у њеми radio-relejnih veza iste komande из 1994. и
21 1995. godine. Prema tome, ako ga nema у тој њеми која је aktualna, onda nisam
22 имао шта да применим; nisam mogao да применим те frekvencije у proračune ili
23 bilo kakvu analizu.

24 P: Možete li da nam kažete koje су те frekvencije ovog specifičnog... ove
25 specifične trase iz 1993. godine?

26 O: To су frekvencije 630 megaherca i 850 megaherca.

27

28

29

30

1 P: Da li u dokumentima o prisluškivanim razgovorima ste našli neke
2 razgovore koji su zapisani sa ovih frekvencija?

3 O: Da, relativno dosta. Sedam razgovora na frekvenciji 630 zapisano je sa
4 severnog objekta, a frekvencija 850 nije zapisana ni sa jednog objekta.

5 P: Da li ste iz dokumenata koji su Vam bili na raspolaganju zaključili sa
6 koje je lokacije radila frekvencija 630 megaherca?

7 O: Na nekoliko dokumenata, od kojih je najevidentniji dokument Armije BIH
8 pod brojem 0320-0963. Ova frekvencija je radila iz područja Sarajeva. Spominje
9 se Lukavica, Rajlovac i tako neka mesta.

10 G. ŽIVANOVIC: Ja bih ipak predložio da sada napravimo pauzu.

11 PREVODILAC: Mikrofon.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro. Gospodine Živanoviću, mi ćemo
13 udovoljiti Vam želji. Samo trenutak, molim Vas.

14 [Sudije vijećaju]

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Treba nam pola sata zato što moramo
16 raspraviti o stvarima koje će biti u našoj odluci koju ćemo Vam priopćiti
17 kasnije tokom dana. 30 minuta.

18 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim ustanite.

19 ... Početak pauze u 15.37h

20 ... Sjednica nastavljena u 16.20h

21 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim ustanite.

22 Izvolite sjesti.

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Prije nego što nastavite, gospodine
24 Živanoviću; gospodine Nicholls, pitamo se biste li mogli istražiti mogućnost
25 odlaganja iskaza svjedoka PW-128...128, koji je predviđen za sljedeći tjedan?

26 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Časni Sude, to bi svakako bilo moguće. On
27 još nije došao, još nije doletio u Hag. Kako i sami znate, naš stav je da

28

29

30

četvrtak, 24.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodilcu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodilca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 to nije nešto što bi se tražilo, ali moguće je. Ja mislim da ga u ovome trenutku
2 ne možemo zamijeniti s drugim svjedokom za pondjeljak.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Utorak.

4 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Oprostite, utorak. No, mi bismo bili
5 spremni raditi s drugim svjedokom u utorak, ali ne mogu se sjetiti sada napamet
6 pod kojim je brojem zaveden. Sjetit ću se za minutu. Ali svakako možemo početi u
7 ...

8 SUDIJA KWON: [simultani prevod] 99.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam, suče Kwon. Dakle, svjedok
10 broj 99.

11 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Dakle, to je moguće, a svjedok 128
12 zapravo i nema zaštitne mjere. Taj svjedok bi onda mogao svjedočiti ili nešto
13 kasnije u toku slijedećega tjedna, ili časni Sude, onako kako Vi naložite.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pustimo to za sada. Dobro. To je bilo
15 sve što smo htjeli čuti.

16 [Sudije vijećaju]

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dakle, gospodine Nicholls, mi zapravo
18 trebamo donijeti odluku, ne samo u vezi sa podnescima Nikolića, Beare i
19 Popovića. Ne, dakle, samo u vezi s tim privremenim problemima ili pitanjima nego
20 i o bitnim dijelovima podneska što je moguće ranije slijedećega tjedna. Drugim
21 riječima, donijet ćemo jednu odluku koja će se baviti i jednim i drugim

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 problemom. Budući da Vi još niste podnijeli svoj odgovor na meritorni dio
2 zahtjeva gospodina Nikolića, nego samo na zahtjev za privremene mjere, Vi imate
3 vremena do utorka u podne. Dakle, do 29-oga u podne, za podnošenja svojega
4 odgovora na to, ako je to potrebno. Naravno, o Vama ovisi svakako. A u
5 međuvremenu, iskaz svjedoka 128 će se odložiti dok se čitavo ovo pitanje ne
6 razriješi.

7 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Hvala, časni Sude. To će biti dovoljno
8 vremena. Ja ću nastojati odgovoriti u zadanom vremenskom razdoblju. Ja ću se
9 možda dodatno još usredotočiti uglavnom na pravna pitanja no oprostite, nisam
10 baš najbolje razumio, budući da odluka o svjedoku 128 još nije konačna.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ne, ne, ne. Ne. Mi smo Vas pitali je li
12 moguće da Vi odložite iskaz svjedoka PW-128. Vaš je odgovor: "Da, možemo ga
13 zamijeniti s nekim drugim u utorak." Dakle, mi Vas ljubazno molimo da tako i
14 učinite, jer ako ne učinite tako, mi ćemo onda morati odložiti njegovo
15 svjedočenje ionako. I to zato što umjesto da donesemo... i to je razlog... razlog
16 tome je zato što ćemo umjesto da donosimo odluku samo o privremenim mjerama,
17 morat ćemo dakle, odnosno, odlučit ćemo u vezi sa svim, odnosno s oba problema u
18 istoj odluci. To će... ta će odluka biti donesena slijedećega tjedna budući da još
19 nismo čuli Vaš formalni stav u vezi s meritornim dijelom zahtjeva. Mi Vas
20 pozivamo da podnesete svoj odgovor ako tako želite, a nakon toga ćemo dalje
21 raditi uobičajenim postupkom. I donijet ćemo odluku koja će se, naravno, baviti
22 ne samo svjedokom 108 i 10 ili 11 svjedoka, nego i svjedokom PW-128. U

23

24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 24.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi). Kako su na sudenju korишteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 međuvremenu, od Vas se jedino traži da toga svjedoka ne dovedete u utorak što će
2 naš posao učiniti lakšim.

3 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Sada je jasno. Hvala, časni Sude.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Rodiću, ja se ispričavam,
5 morali smo, naime... Rodić, krivo sam rekao, ne Dodić; još jedan put se
6 ispričavam. Dakle, mi ćemo sada nastaviti sa Vašim svjedočenjem ali morali smo
7 riješiti ovo pitanje koje apsolutno s Vama nema nikakve veze. A i ispričavam se
8 i Vama, gospodine Živanoviću za to što sam se ovako upleo u Vaše unakrsno
9 ispitivanje. Izvolite, nastavite sada.

10 G. ŽIVANOVIC: Hvala, časni Sude. Ja bih samo, pre nego što počнем sa
11 mojim unakrsnim ispitivanjem ukazao da mi nismo još dobili listu tužiočevih
12 exhibita koji će biti korišćena u cross... u unakrsnom ispitivanju. Ja se sećam
13 da je...

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ovog svjedoka?

15 G. ŽIVANOVIC: Da, ovog svjedoka. Ja se sećam da je još negde na početku
16 suđenja, ovo pretresno Veće donelo odluku da strana koja hoće da unakrsno ispita
17 svedoka, mora dostaviti svoju listu dokaza koje će koristiti u unakrsnom
18 ispitivanju, najkasnije kada svedok polaže zakletvu. Ovaj svedok je položio
19 zakletvu ali mi tu listu dobili nismo. Pa bih ja molio da, ovaj, da utičete na
20 to da nam se ta lista dostavi, odnosno da donesete odgovarajuću odluku.

21 [Sudije vijećaju]

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Vanderpuye, da li ćete

23

24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 24.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioца na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 Vi koristiti bilo kakve dokumente uz ovog svedoka ili ne, bilo kakve dokazne
2 predmete?

3 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Svakako sam imao na umu neke dokazne
4 predmete. Pre svega, izvinjavam se pretresnom Veću, ja nisam bio ovde na početku
5 suđenja i nisam bio upoznat sa tom konkretnom odlukom koju je pomenuo moj
6 kolega. Postojala praksa u tom pogledu, kada je reč o unakrsnom ispitivanju
7 svedoka Tužilaštva...

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Vanderpuye, ja sam proveo
9 najmanje 30 godina u sudnicama. Nemojte mi takve priče pričati jer bilo je
10 prilika kada su slične kritike upućene, a to važi za situacije kada ste Vi
11 sprovodili unakrsno ispitivanje, prema tome...

12 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Ja imam neke dokumente koje bih svakako
13 mogao da dam ili barem referencu za ove dokumente. Ne znam kako će, na kraju
14 krajeva, glasiti iskaz svedoka prilikom glavnog ispitivanja.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Postoji praksa ili uputstvo koje nismo
16 mi nametnuli. To je nešto što ste... sa čim ste se Vi saglasili, među Vama, na
17 samom početku ovog suđenja.

18 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Pa, meni to svakako ne predstavlja
19 nikakvu poteškoću. Ja se sećam da je na sličan način bila situacija sa gospodom
20 Freeze. Iskreno govoreći, ja nisam dobio spisak dokaznih predmeta za unakrsno
21 ispitivanje. Dobio sam, zapravo, spisak tek nakon što je ona dala svoj iskaz.
22 Mislim da je bilo i tri-četiri slične prilike ali meni lično, ja nemam poteškoća
23 s ovim.

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Nije reč o tome imate li poteškoća,
2 molim Vas da to smesta uradite.

[Sudije vijećaju]

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ukoliko bi neko mogao da pronađe onu
5 formulaciju o kojoj ste se Vi saglasili na početku ovog suđenja u kojoj se
6 precizira u koje vreme... znam da je postojao zadatak o kojem je postignuta
7 saglasnost, a koji se odnosi na dan u nedelji pre nego što svedok dođe da
8 svedoči, a kada bi trebalo da naznačite procenjeno... procenu vremena. A onda,
9 mislim da smo se saglasili... da, izvolite, gospodo Fauveau? Obično je moje
10 pamćenje...

11 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Gospodine predsedavajući, mi treba da
12 predamo spisak dokumenata koje ćemo koristiti u unakrsnom ispitivanju u trenutku
13 kada svedok daje svečanu izjavu. Priznajem da mi se ne povicujemo uvek ovoj
14 praksi i da ponekad predajemo spisak nešto docnije.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodin Vanderpuye slično postupa. On
16 ne radi uvek to na vreme, mada toga nije svestan. Ali uskoro će predati spisak.
17 Hajte da završimo raspravu sa ovim. Gospodine Vanderpuye, pokušajte, dajte sve
18 od sebe da predate spisak dokumenata koje nameravate da koristite u unakrsnom
19 ispitivanju i da dostavite to Odbrani što je pre moguće.

20 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine predsedavajući.

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine Vanderpuye i hvala
22 Vama, gospodine Živanoviću što ste postavili ovo pitanje.

23

24

25

26

27

28

20

30

čtvrtek 24.05.2007

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovni zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevediocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govorik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevedioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladjena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 G. ŽIVANOVIĆ: Hvala, časni Sude. Ja bih sada zamolio Vas da pogledate
2 mapu iz priloga 1. To je slika prva, inače, na kojoj su obeleženi ovi objekti.
3 Ja bih molio da se ova mapa ne emituje pošto se tu nalaze i ova dva objekta,
4 prislusna objekta.

5 To je dokazni predmet Odbrane 1322; 1322, *appendix* 2. Može eventualno da
6 se stavi i na ELMO. *appendix* 1.

7 Ako može samo malo da se uveća.

8 Gospodine Rodiću, da li možete na ovoj mapi... da li je moguće da bude
9 malo oštريје? Ne znam da li će se dobro videti, da li će svi u sudnici moći da
10 vide. Da li možete na ovoj mapi da pokažete onaj severni objekat sa koga su
11 vršena prisluskivanja?

12 O: Severni objekat je ovo. To je kota 815, na kom je bio taj severni
13 objekat. Da l' treba da zaokružim ili ne?

14 P: Pa, zaokružite ga.

15 O: Ja ču kotu zaokružiti, a ne ovaj simbol.

16 P: Dobro.

17 O: [obilježava]

18 P: Možete li sada pokazati južni objekat?

19 O: Južni objekat je bio na koti 1328, to je ova... u stvari,
20 trigonomerska tačka. [obilježava]

21 P: Možete li sada da pokažete onaj prislusni objekat Vlasenica?

22 O: Ne, to nije prislusni objekat.

23 P: Odnosno... izvinjavam se.

24 O: To je krajnja radio-relejna stanica gde su bile veze komande Drinskog
25 korpusa. To je ovdje. [obilježava]

26 P: Hvala Vam. Možete li prikazati opet objekat Veliki žep?

27 O: Veliki žep, 1537 metara nadmorska visina, je obuhvatao, znači, ove
28 veze a on je lokacijski tu. [obilježava]

29

30

1 P: Hoćete sada da označite objekat Cer?

2 O: Objekat je Cer na koti ovoj ovdje, a obuhvatao je, znači, ove uređaje.

3 [obilježava]

4 P: Hoćete da, ovaj, da sada pokažete i zaokružite objekat Gučevo?

5 O: Gučevo sa vrhom Crni vrh; Gučevo je planina, a relejna stanica,

6 međustanica je bila na ovoj koti sa ovim uređajima. [obilježava]

7 P: Samo jedno još pojašnjenje: Kad kažete Gučevo, Crni vrh, to je u

8 stvari jedan isti objekat?

9 O: Jedan te isti. Gučevo je planina na... najveći vrh je Crni vrh na

10 planini Gučevo i tu je bila radio-relejna stanica.

11 P: Zato se negde u dokumentaciji naziva Gučevo, a negde Crni vrh.

12 O: ... negde Crni vrh, uglavnom Crni vrh.

13 P: I još bih Vas molio da pokažete objekat Zvornik.

14 O: Zvornik je u Zvorniku, mestu Zvornik, uzvodno od mosta. Ta lokacija je

15 bila centar veze. Tu. [obilježava]

16 P: Da li mogu da Vas zamolim da sada povučete linije koje spajaju ovih

17 pet objekata?

18 O: Veza od Vlasenice je išla prema Velikom žepu.

19 P: Dobro.

20 O: Tu je bilo čvorište gde su se granali telefonski kanali, a za ovaj

21 pravac koji sam ja analizirao, išla je veza prema Ceru preko uređaja SMC. Na

22 Ceru je isto čvorište gde su se granali kanali i ta veza dalje je išla do

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Gučeva. Na Gučevu je bila međustanica i dalje, veza je išla dalje do krajnje
2 radio-relejne stanice u Zvorniku.

3 P: Je l' mogu sada još samo da Vas zamolim da na ovim pojedinim trasama
4 označite koje su trase RRU-800 i koja je trasa SMC?

5 O: Dozvolite da to simbolima koji su ustaljeni označim. Znači, sa 8
6 označavam radio-relejnu deonicu RRU-800. Sa SMC, SMC radio-relejnu deonicu sa
7 SMC 1306b; sa 8 označavam radio-relejnu deonicu ostvarenu serverom 800.
8 [obilježava] Isto tako sa 8 označavam radio-relejnu deonicu 8 sa /nerazumljivo/.

9 Još mogu, ako dozvolite, da naglasim: Kapacitet, mogući kapacitet na deonici sa
10 RRU-800 je do 24 telefonska kanala; sa SMC, 120 telefonskih kanala. I to je to.

11 P: Još samo bih Vas zamolio: da li možete da nam označite ovde trase, u
12 stvari to će Vas kasnije pitati, ja... /nerazumljivo/. Mada, možda je bolje sad
13 odmah da ih označite kad smo već tu, da nam označite trase na kojima su poznate
14 frekvencije od ove... od ovih ovde i eventualno da ih i upišete?

15 O: Pošto to napamet ne znam, ja će se poslužiti dokumentacijom koju imate
16 i Vi. Znači, od Vlasenice prema Velikom žepu bila je frekvencija 922 megaherca.
17 Od Velikog žepa prema Vlasenici bila je frekvencija 680 megaherca. Od Gučeva,
18 odnosno Crnog vrha prema Zvorniku bila je frekvencija 810. Znači, ovo je bila
19 frekvencija 810 megaherca. I od Zvornika prema Gučevu, 860 megaherca. Znači,
20 ovako: 860 megaherca. Nepoznate frekvencije su bile na deonicama između Cera...
21 nepoznate su po dokumentima Drinskog korpusa, između Cera i Gučeva; i nepoznate
22 između Cera i Velikog žepa.

23 P: Hvala. Sad bih Vas molio da mi kažete, među onim uslovima koje smo
24 navodili i koji su od uticaja na prislушкиvanje razgovora, rekli ste da jedan od
25 uslova predstavlja podudarnost frekvencija. Ja bih Vas molio da detaljnije
26

27

28

29

30

četvrtak, 24.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioца na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 objasnите на koji način je podudarnost frekvencija između prisluškivača i ovoga
2 ko se prisluškuje značajna za prisluškivanje razgovora?

3 O: Kad su ispunjeni svi uslovi za prisluškivanje, onda je podudarnost
4 frekvencije vrlo bitna, značajna zbog toga što prislušni centar može
5 prisluškivati razgovor samo na radnim frekvencijama na kojima se odvija
6 saobraćaj, odnosno, prenos između dve radio-relejne tačke. Znači, odnosi se na
7 dve radio-relejne tačke na jednu deonicu.

8 P: Sad Vas molim da mi kažete... sad Vas molim da mi kažete: Na koliko
9 ukupno radnih frekvencija se odvijao... odvijala komunikacija putem uređaja RRU-
10 800 na celoj ovoj trasi, znači Vlasenica-Veliki žep-Cer-Gučevo-Zvornik?

11 O: Odvijao se na osam različitih frekvencija ali ne samo za RRU-800 nego
12 i za SMC. Jer ima četiri deonice. Za svaku deonicu potrebne su dve radne
13 frekvencije. Ako isključimo frekvencije za SMC koje su u drugom opsegu onda
14 ostaju samo za RRU-800. A to su tri deonice. To je, znači, ukupno šest
15 frekvencija.

16 P: Hvala. Recite mi sada da li je od svih ovih frekvencija, znači poznate
17 su, kako sam Vas ja razumeo, četiri frekvencije.

18 O: Da. Ja sam to ucrtao, znači, prema dokumentima Drinskog korpusa,
19 odnosno planu frekvencija Drinskog korpusa iz 10-og mjeseca 1993. godine. Na
20 ovoj ukupnoj trasi od osam frekvencija, poznate su četiri frekvencije koje sam
21 ja ovdje ucrtao.

22 P: Sad mi, molim Vas, recite da li je neki od razgovora iz dokumentacije
23 koju ste analizirali mogao da bude prisluškivan na radio-relejnoj deonici
24 Vlasenica-Veliki žep.

25

26

27

28

29

30

1 O: Ne.

2 P: Je l' možete da mi kažete zašto?

3 O: Zato što je ova deonica radila na frekvenciji, kako sam napisao, 922
4 megaherca kroz 680 megaherca, a ni jedan od razgovora koje sam analizirao iz
5 dokumenata Armije BIH nije na ovim frekvencijama.

6 P: Hvala. Da li je neki od razgovora iz dokumentacije koju ste
7 analizirali, mogao da bude prisluškivan na radio-relejnoj deonici Zvornik-
8 Gučevo?

9 O: Ne.

10 P: Hoćete mi reći zašto?

11 O: Zato što je ova radio-relejna deonica radila na frekvencijama koje sam
12 ovde upisao, 810 kroz 860 megaherca. A ni jedan od zapisanih razgovora u
13 dokumentima Armije BIH ne potiče sa ovih frekvencija.

14 P: Hvala. Mada ste, mislim, već na to odgovorili, ali ipak da bude
15 potpuno jasno, da li je neki od razgovora iz dokumentacije koju ste analizirali
16 mogao biti prisluškivan na radio-relejnoj deonici Veliki žep-Cer?

17 O: Ne.

18 P: Je l' možete da kažete zašto?

19 O: Zato što je na ovoj deonici Veliki žep-Cer funkcionisao radio-relejni
20 uređaj SMC 1306 B čiji je frekventno područje radnih kanala dosta više od RRU-
21 800 i RRU-1. I Armija BIH, prema njihovoj dokumentaciji, nije raspolagala sa
22 prijemnicima koji bi mogli da presreću te razgovore. A niti u dokumentima koje
23 sam ja imao priliku da vidim, nisam našao niti komentar niti neki transkript

24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 24.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 da su na ovim frekvencijama prisluškivali razgovore.

2 P: Da li možete, molim Vas... da li možete da mi kažete da li je na ovoj
3 deonici, znači Veliki žep-Cer, postojao pravac RRU-800?

4 O: Postojao je rezervni pravac. Što znači da za slučaj da SMC bude...
5 veza SMC bude uništена, da bi se aktivirao sa RRU-800 prenos između ove dve
6 tačke sa najnužnijim kapacitetom veze. To je iz razloga što je ovaj pravac bio
7 bombardovanjem havarisan 1994. godine. I poučeni tim iskustvom, znači, držali su
8 ga u rezervi, a ako se eventualno opet to desi, da mogu uspostaviti najnužnije
9 veze. Inače, u dokumentu komande Drinskog korpusa 04267034, taj je pravac ucrtan
10 crtkano. Pošto sam bio planer veza, to se radi kada treba da se prikaže da treba
11 obezbediti rezervni pravac na nekoj deonici. A obezbeđenje rezervnog pravca
12 znači da imamo u pripremi uređaj na jednoj tački, na drugoj tački; gde ima
13 antenski uvodnik, da ima antena. A prema potrebi, onda se dodeli frekvencija ako
14 treba i pusti se pravac u rad.

15 P: Recite mi da li to znači da nije funkcionisao istovremeno i jedan i
16 drugi pravac na toj deonici.

17 O: Upravo to. Jer deonica ostvarena sa RRU SMC ima kapacitet 120
18 telefonskih kanala. A RRU-800, maksimalno 24. Prema tome, postoji
19 pravac sa pet puta većim kapacitetom i nije bilo potrebe da paralelno na jednoj
20 istoj deonici budu dva pravca. Inače, kod projektovanja, to znam, pošto sam to
21 radio, na deonicama koje su od izuzetnog značaja, uvek smo postavljali pored
22 ovog velikog kapaciteta od 120 telefonskih kanala u pripremi i pravac manjeg
23 kapaciteta od 24 telefonska kanala za slučaj otkaza uređaja velikog kapaciteta,
24 a to je SMC.

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 24.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 P: Recite mi, po Vašem saznanju, tačno u leto 1995., znači, period juni,
2 juli, avgust, da li je funkcionisao ovaj pravac SMC ili RRU-800.

3 O: Polovinom avgusta 1995., kada sam ja bio sa ekipom na Velikom žepu
4 funkcionisao je pravac sa SMC koji smo servisirali.

5 P: I Vi ne znate da je prethodno bilo nekih problema sa funkcionisanjem
6 tog SMC pravca, recimo zadnjih mesec ili dva dana?

7 O: Ne. To nije bila intervencija zbog tog pravca, naše ekipe. Mi smo
8 prošli sve radio-relejne objekte Vojske Republike Srpske planski, davno unapred
9 planirano. Tako da smo se polovinom avgusta našli tu po planu.

10 P: Dobro. Hvala. Recite mi, molim Vas, da li je neki od razgovora iz
11 dokumentacije koju ste Vi analizirali mogao biti prisluškivan na radio-relejnoj
12 deonici Cer-Gučevo.

13 O: Cer-Gučevo je deonica ostvarena sa RRU-800 za koju ja nemam, nisam
14 našao podatke o frekvencijama. Prema tome, ja ne mogu sa sigurnošću reći da li
15 je mogao ili nije mogao biti prisluškivan s obzirom na nepostojanje frekventnog
16 plana za taj pravac.

17 P: Recite mi, u svakom slučaju, koliko je tu frekvencije uopšte moglo
18 biti na tom pravcu.

19 O: Kao i za svaki pravac, odnosno radio-relejnu deonicu moglo je biti ni
20 minimalno ni maksimalno nego dve frekvencije.

21 P: Recite mi, iz dokumentacije koju ste Vi gledali i analizirali, da li
22 znate sa koliko je različitih frekvencija Armija Bosne i Hercegovine
23 prisluškivala razgovore Vojske Republike Srpske sa ova dva objekta, severnog i
24 južnog objekta.

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 24.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 O: U ovom mom nalazu stoji da je sa prislušnog centra sever prisluškivano
2 sa devet različitih frekvencija. Ja se naknadnim pregledom izvinjavam, sa deset
3 različitih frekvencija prisluškivano. Isto tako, sa južnog prislušnog centra,
4 prisluškivano je sa deset različitih frekvencija. Pri tom, četiri frekvencije se
5 podudaraju na jednom i drugom objektu. To znači, ako uzmemo oba dva prislušna
6 centra u obzir, onda su dokumenta sa 16 različitih frekvencija, kako je navedeno
7 od strane Armije BIH.

8 P: Hvala. Recite mi sada, molim Vas, da li je sa ove dve nepoznate
9 frekvencije, da li su mogli da budu prisluškivani svi ovi razgovori, znači svih
10 16 razgovora ili 9 ili 10.

11 O: Naravno da ne.

12 P: Zašto? Je li možete da nam kažete?

13 O: Pa, moglo je samo na dve frekvencije na ovoj deonici.

14 P: Je l' to samo pod određenim uslovom da je neki od ovih razgovora
15 napisanih...

16 O: Samo pod tim uslovom da je neki od razgovora odgovarao frekvencijama
17 na toj deonici.

18 P: A ako ni jedan od tih razgovora upisanih nije sa jedne od te dve
19 frekvencije, kakav bi onda bio rezultat Vaše analize?

20 O: Rezultat moje analize, u tom slučaju bio, da nije postojala mogućnost
21 da se presretne ni jedan od razgovora iz dokumenata Armije Bosne i Hercegovine
22 upisanih sa tih frekvencija.

23 P: Ja bih Vas sada još molio da kažete, da li su pored ovih pet objekata
24 koje smo naveli, dakle Vlasenica, Veliki žep, Cer, Gučevo, Zvornik, da li su
25 prisluškivanja razgovora sa RRU-800 mogla da se vrše i sa nekih drugih objekata?

26

27

28

29

30

četvrtak, 24.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioца na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 O: Po principu rada radio-relejnih veza, to je nemoguće.
2 P: Sad još jednu stvar da Vas pitam. Mi smo Vam dali i to smo jedino
3 imali, odnosno, to nam je dato na raspolaganje od strane Tužilaštva, frekventni
4 plan iz 1993. godine. Pa bih voleo da nam objasnite da li je... da l' Vam je
5 poznato da li je taj frekventni plan od 1993. godine menjan do leta 1995.
6 godine?

7 O: Plan frekvencija za takvu mrežu ostvarenu sa RRU-800 stacionarnog tipa
8 ne menja se često, odnosno, vrlo izuzetno... izuzetno retko.

9 P: A hoćete da mi kažete zašto se ne menja?

10 O: Iz tog imam praksu jer znam, sudjelovao sam u promjenama tih
11 frekventnih planova, to je obiman posao koji zahvata promjenu frekvencija na
12 čitavoj teritoriji jedne vojske, odnosno države Republike Srpske. I tehnološki
13 je dosta složen a u ovom slučaju bi iziskivao usaglašavanje i promjena
14 frekventnog plana u zapadnoj Srbiji. A pored toga, moje je mišljenje da te
15 promene nisu bile ni nužne jer su se tu ove gorovne, obične informacije
16 odvijale. A kad je bilo potrebno poverljive... poverljiva naređenja i saopštenja
17 na tim trasama da se prenesu, onda je to išlo šifrovanjem telegrama, kao što je
18 uobičajeno.

19 P: Hvala Vam, gospodine Rodiću, ja bih Vas samo zamolio da ovu mapu koju
20 ste imali prilike da vidite, da je potpišete i da stavite današnji datum.

21 O: Dvadesetčetvrti?

22 P: Danas je 24. maj.

23 O: [obilježava]

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Hvala Vam. Ja nemam više pitanja.
2 O: Hvala i Vama.
3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam. Postoje li još neka dopunska
4 pitanja koja bi bilo ko iz nekog drugog tima Odbrane želeo da postavi?
5 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Mi nemamo pitanja.
6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Nemate?
7 Gospodo Nikolić, izvolite.
8 GĐA NIKOLIĆ: Časni Sude, hvala. Mi nećemo imati pitanje za ovog svedoka.
9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Lazareviću?
10 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Časni Sude, nemamo ni mi pitanja.
11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Petrušiću?
12 G. PETRUŠIĆ: Predsedniče Veća, poštovani sudije, vrlo kratko nekoliko
13 pojašnjenja od eksperta Rodića.
14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite.
15 Unakrsno ispituje g. Petrušić:
16 P: Gospodine Rodiću, mene interesuje u odnosu na Vaš, ovaj, zaista
17 izuzetno stručno dat... dat nalaz, možete li nam pojasniti, odnosno bar meni,
18 malo plastičnije pojam radio-relejne veze?
19 O: Pa ja bih zamolio ako možete, ovako, teško je to u razgovoru, ako može
20 da se projektuje jedna šema, ovako, najjednostavnije prikazana pa da Vam to
21 objasnim.
22 P: Koja je to šema? Osamnaest?
23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Ne. To je jedna koja nije u dokumentu nego samo radi objašnjenja, ako
2 dozvolite. Ili, ako hoćete, mogu iz priloga 18 da objasnim detaljnije
3 celokupnu...

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ima li itko kakvih problema s time da se
5 svedok posluži dijagramom, odnosno šemom koju ima u ruci? Nema? Dobro. Izvolite.
6 Gospodine Rodiću, možete se poslužiti dijagramom koji imate... koji ste imali
7 maloprije u rukama. Na slici nema naziva mjesta i tako nečega sličnog tome,
8 gospodine Rodiću? Nema? Dobro onda.

9 SVJEDOK: Vrlo je uopštena radi objašnjenja i nema konkretnih mesta.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro, izvolite. Izvolite.

11 SVJEDOK: Radio-relejna veza je podveza radio veza. Ona se od radio veza
12 razlikuje u tome što je usmerena veza tačka-tačka. I ostvaruje se od tačke do
13 tačke. Evo, u ovoj šemi ču ja prik... između objekta A i... između ovog objekta
14 ovdje i ovog objekta ovdje je radio-relejna veza. Tu je simbolom prikazano da je
15 to upotrebljen uređaj RRU-800 koji prenosi, može da prenosi do 24 telefonska
16 kanala. On sam u sebi nema multipleks zato se njemu pridodaje i multipleksni
17 uređaj koji u ovoj analizi nije toliko tretiran jer on ne emituje frekvencije;
18 on samo multipleksira učesničke kanale da bi se mogli prenijeti preko ove radio-
19 relejne trase. U ovom slučaju, evo, ovdje je prikazan jedna telefonski kanal u
20 svom opsegu 03 do 4 kiloherca. Sistemom modulacije na multipleksnom uređaju
21 formira se od 24 takva telefonska kanala jedan kompozit signala koji se ubacuju

22

23

24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 24.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioца na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 u RRU-800 i on se na trasi ovoj radio-relejnoj preko radne frekvencije
2 prebacuje, odnosno, dolazi do drugog... druge stanice. Tu se na sličnom
3 multipleksu razlaže na pojedinačne telefonske kanale tako da na ovoj prikazanoj
4 vezi imamo ostvareno 24 telefonska kanala. Ja bih sada zamolio da na šemi iz
5 slike 18, znači iz dokumenta, objasnim, ovaj više, ovako tehnički kako je ta
6 konkretna analizirana veza bila ostvarena i sa kojim uređajima, ako smatra...
7 smatraste za shodno.

8 G. PETRUŠIĆ: Da, samo prethodno bih Vas zamolio da ovu kartu potpišete,
9 ukoliko je to moguće, sa današnjim datumom.

10 O: [obilježava]

11 P: I da li na ovoj karti, gospodine Rodiću, možete... imate elemente za
12 radio vezu?

13 O: Ne. Moja analiza nije... ja sam samo rekao da je ovo jedna od vrsta
14 radio veza. Radio veza se rasprost... imaju drukčije, drugo rasprostiranje. Hteo
15 sam da naglasim da je to, ovo, usmerena veza između dve tačke, što je vrlo bitno
16 za analizu presretanja veze.

17 P: Hoćete reći da se na toj... između te dve tačke ne može naći bilo
18 kakva prepreka ukoliko se hoće čuti učesnik u razgovoru?

19 O: Po normama za ostvarivanje radio-relejnih veza, na ovom pravcu ne sme
20 se nikakva fizička prepreka naći. Ne samo na ovom pravcu koji je ucrtan nego
21 mora biti da je ostvarena, što sam već rekao, i radio vidljivost. To znači, da
22 ispod, ja sad to... ispod ove linije ne sme biti nikakvih prepreka, brda, šume i
23 tako. Mislim, ne ulazim u matematiku koliko je to, to može da se izračuna, ali
24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 24.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 to je princip radio-relejne veze. Jer energija između dve ove tačke se prenosi u
2 okviru elipsoida i ovo ovde treba biti slobodno. I to se zove da je slobodna
3 prva Frenolova zona. Taj termin čete naći u mom elaboratu.

4 P: Gospodine Rodiću, prije nego što, što pređemo na, ovaj, na šemu 18, da
5 li bi se vratili na... na ovaj Vaš osnovni prilog broj 1 koji ste imali u
6 glavnom ispitivanju, predočen od strane gospodina Živanovića, a to je prilog
7 broj 1?

8 O: Da, vidim ga na monitoru. Ja ne znam da l' imate Vi?

9 P: To je 1322, prilog broj 1. Ili ukoliko nije problem da isti ovaj
10 prilog koji je bio Vama predstavljen od strane gospodina Živanovića, ponovo bude
11 stavljen na monitor?

12 O: On nije kod mene.

13 G. PETRUŠIĆ: Gospodine predsedavajući, smatram da neće biti nekih
14 problema oko uvođenja ovog dokumenta pošto se na njemu neće unositi bilo kakve
15 oznake nego samo će biti potrebno određeno pojašnjenje.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ima li prigovora?

17 PREVODILAC: Sudac Agius nema uključen mikrofon.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro, ostavit ćemo to tako za sada pa
19 ćemo to riješiti na kraju svjedokova iskaza zato što bi možda i drugi mogli
20 koristiti nešto od toga. Nastavite, molim.

21 G. PETRUŠIĆ: Gospodine Rodiću, Vi ste u svojoj analizi, a i tokom
22 današnjeg dana upotrebljavali pojmove "radio-relejni pravac", "radio-relejna
23 deonica", "radio-relejno čvorište", "radio-relejna stanica", "prislušna stanica"
24 i sad u odnosu na ovu kartu, ja bih Vam samo postavio nekoliko pitanja. Dakle, u
25 odnosu na Vlasenicu i Veliki žep, da li je to radio-relejni pravac ili je to
26 trasa ili je to deonica?

27

28

29

30

četvrtak, 24.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 O: Dobro, ja ču Vam... da, možda sam ja bio nejasan, ali mislim da nisu
2 ni takva pitanja bila da detaljno to objašnjavam. Pojam radio-relejne trase,
3 znači, neka veza koja se ostvaruje preko više objekata. U ovom mom analiziranom
4 slučaju, znači, ja ne uvodim nego tako je po pravilu veze, radio-relejna trasa
5 ide od Vlasenice na Veliki žep preko Cera, preko Gučeva do Zvornika. To je
6 trasa. Slično nešto kao i kod puteva. Deonica: deonica je između dve tačke. Pa
7 imamo četiri deonice: Vlasenica-Veliki žep, to je jedna deonica; Veliki žep-Cer
8 je druga; Cer-Gučeve, treća i Gučeve-Zvornik, četvrta deonica. Pravac je nešto
9 slično što... i brka se kao deonica. Ali pravac je, recimo, na ovoj deonici
10 Vlasenica-Veliki žep pravac, on više u sebi apsorbuje podatke. Jer mora se za
11 njega dati frekvencija, azimut koji je. A kad kažemo deonica, onda samo mislimo
12 fizički od tačke A do tačke B da je to jedna deonica. Znači, sadrži dosta
13 podataka i deonica i pravac istih ali radio-relejni pravac mora obavezno sve
14 elemente, kao što su frekvencija, azimut, polarizacija antene u tim dokumentima
15 o planu i frekvencije da sadrži. U korespondenciji toj nas radio-relejaca
16 ponekad se kaže: radio-relejni pravac Vlasenica-Veliki žep. To označava i smer.
17 Da gledamo od Vlasenice prema Veliku žepu jer jedino tako možemo reći da je
18 antena u Vlasenici usmerena prema Velikom žepu. A kad kažemo radio-relejna
19 deonica, onda je to, znači, svejedno da l' kažemo Vlasenica-Veliki žep ili
20 Veliki žep-Vlasenica. Šta ste... krajnje stanice... nešto ste... je l' sam?...

21 P: Relejna, radio-relejna čvorišta i radio-relejne stanice?

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Da. Ovako: Te pojmove nisam uveo ja nego tako je po pravilu veze.
2 Krajnja radio-relejna stanica to je stanica u nekoj komandi gdje se stiču
3 različite potrebe za prenosom veze. U ovom slučaju u Vlasenici, u komandi
4 Drinskog korpusa, tu je sve skoncentrisano da se prenesu veze prema Velikom
5 žepu. Tu su, znači, krajnji korisnici. Zato se zove krajnja radio-relejna
6 stanica. A Veliki žep je čvorište. Ono ne bi trebalo ni da postoji u nekom
7 sistemu kad bi se moglo direktno prenositi, recimo za ove potrebe, između
8 Vlasenice i Zvornika. Ali pošto to geografija ne dozvoljava, onda moraju se
9 formirati ova čvorišta iz tih razloga da bi se moglo zbog optičke vidljivosti
10 doći do ove druge krajnje radio-relejne stanice. A i zbog toga što je... su
11 čvorišta, zato se i zovu, čvorna mesta u mreži jednoj radio-relejnoj gde se
12 ukrštaju telefonski kanali iz raznih pravaca. Znači, radio-relejno čvorište je
13 raskrsnica telefonskih kanala iz raznih pravaca koji su došli po radio-relejnim
14 pravcima ostvarenim RRU-1, SMC i tako. A međustanica radio-relejna kad nema
15 potrebe da se tu ukrštaju kanali, onda se tu taj paket kanala koji je došao iz
16 jednog pravca bez multipleksa prespoji direktno na drugi radio-relejni uređaj u
17 svom osnovnom opsegu gdje je tamo po frekvenciji spakovani svi kanali i ide
18 dalje. Znači, štede se multipleksni uređaji. Nema potrebe za ukrštanjem
19 telefonskih kanala na radio-relejnoj stanici. Ima samo službena veza.

20 P: Da li Vam je poznato da u Vojsci Republike Srpske su bili neki
21 privilegovani, odnosno, zaštićeni kanali, zaštićene veze?

22 O: To je generacijski moderniji tip radio-relejnih veza digitalnih,

23

24

25

26

27

28

29

30

1 gdje se pored što je digitalni, mogla uvesti i grupna kripto-zaštita na radio-
2 relejnim pravcima. Prema tome, po principu kripto-zaštite, od krajnjeg učesnika
3 do krajnjeg učesnika bila je kripto-zaštićena veza. To je sistem kombinovan od
4 uređaja, konkretno ovde u ovom... u Vojsci Republike Srpske kao i u čitavoj
5 Vojsci Jugoslavije kao što je bilo, jer to je nasleđeno; relejni uređaji su bili
6 Siemensovi a kripto-uredaji švajcarski, multipleksi isto švajcarski. Znači, po
7 principu kripto-zaštite, od krajnjeg učesnika do krajnjeg učesnika morala je da
8 deluje kripto-zaštita. Ona se nije smela prekidati radi kompromitacije ključa
9 kripto-zaštite. I osobine te kripto-zaštite, prema meni poznat... prema ovim
10 dokumentima, nema ni jedan transkript da je... da su bile presretnute veze po
11 tom sistemu.

12 P: Da li Vam je poznato da su te, te zaštićene koristili komanda Glavnog
13 štaba, odnosno njen komandant, načelnik štaba i da su dalje komandanti korpusa
14 koristili te veze; i predsednik Republike je koristio te veze i drugi visoki,
15 visoki zvaničnici civilne vlasti i naravno i vojske. Da li imate saznanja o
16 tome? U 1994. godini?

17 O: Ja znam principe ko je i mogao dobiti takvu vezu, koju je ostvarivao
18 čitavom Jugoslavijom - tako je ostalo i ovom delu Vojske Republike Srpske.
19 Znači, po tim vezama koje su kripto-zaštićene su se odvijali razgovori, naredbi
20 najvećih državnih i vojnih rukovodioca. Pošto je bio ograničen broj uređaja,
21 ipak ta veza, po mojim saznanjima išla je u vojsci od Glavnog štaba do nivoa
22 korpusa, možda negde, sa izuzetkom, i na niže nivoe. Ja to nisam analizirao za
23 cijelu vojsku nego samo u vezi sa Velikim žepom jer za to imam tu šemu i tvrdim,
24 odnosno, moj nalaz je, da ni jedna takva veza nije kompromitovana.

25 P: Krenuli smo na početku na šemu 18, pa bih Vas zamolio da se vratimo.

26

27

28

29

30

četvrtak, 24.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi). Kako su na sudenju koristišeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioца na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 I da nam je samo malo približite u sistemu funkcionisanja veza?

2 O: To je šema koja prikazuje radio-relejnu trasu od Vlasenice do Zvornika
3 sa uređajima koji su upotrebljeni da bi se ostvario taj prenos. Ako pogledate, u
4 vlasenici je bio radio-relejni uređaj RRU-800 čija antena je bila usmerena prema
5 Velikom žepu i na njega je bio prikačen uređaj tipa, multipleks tipa veze 24. To
6 znači da je taj pravac mogao da prenosi do 24 telefonska kanala. Znači, to je
7 analogna veza. Tu su prikazane i frekvencije predajna 1, predajna 2 a, pošto sam
8 ja već ispričao koje su to numeričke vrednosti, onda ne bih ponavljal. Taj
9 pravac ima svoj broj iz dokumentacije, iz dokumentacije, ovaj, Drinskog korpusa.
10 On nosi broj 0607. Dalje, na Velikom žepu, pored prihvata tog pravca iz pravca
11 Cera je bio na pravcu 1058 uređaj, radio-uređaj SMC 1306 B sa svojim kapacitetom
12 od 120 telefonskih kanala. Za njega je ovaj multipleks V 120, znači, drugog
13 tipa. I tu su se mogli kanali, znači, na nivou kanala, na nivou jednog
14 učesnika...

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Rodiću, molim Vas malo sporije
16 zbog prevoditelja koji vas teško prate.

17 SVJEDOK: Znači, iz oba pravca su se na nivo telefonskih kanala svodile i
18 veze i preko razdelnika su se mogli iskombinovati kanal na kanal prema planu
19 ostvarivanja veza Glavnog štaba i Drinskog korpusa. Ujedno, tu sam prikazao i
20 RRU-1. U pripremi, u pripremi lokaciju krajnju nisam odredio jer je bilo više
21 lokacija. Te lokacije su se menjale prema potrebi. Taj uređaj je taktičkog nivoa
22 i s njim se veze ostvaruju... ostvaruju prema nekoj konkretnoj situaciji. I

23

24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 24.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 obično traju dok akcija, kako da je nazovem, traje, pa promeni smer. Bilo je
2 možda i u dužim periodima ostvarivanja veza sa RRU-1 za neka... manje taktičke
3 jedinice. Ali i njegov kanal, jedan, telefonski je mogao da uđe u sistem tako da
4 nije bilo potrebe da ima i pravac sa RRU-1 prema Vlasenici jer se uklapao u
5 sistem, ovaj ostvaren preko RRU-800.

6 G. PETRUŠIĆ: Izvinite, samo da Vas prekinem. Je l' možete li Vi na ovoj
7 šemi da nam objasnите šemu zaštićene veze Glavnog štaba?

8 O: Na ovoj šemi te... toga nema. Jer ja nisam analizirao zaštićene veze.
9 Vi... ako neko hoće podrobnije ima u ovoj šemi iz komande Drinskog korpusa šema
10 zaštićenih veza u dokumentu 04336629. Ono što se vidi u vezi sa komandom
11 Drinskog korpusa, da je sa Velikog žepa prema Vlasenici bio ostvaren, ako dobro
12 vidim, pravac 0674 sa ukupnim kapacitetom od 8 telefonskih kanala koji su imali
13 svoju kripto-zaštitu. Ti kanali, znači, mogli su se prespajati, svoditi prema
14 Glavnom štabu a mogli su i prema drugim jedinicama. Sad ja ne ulazim, može se tu
15 vidjeti raspored korisnika tih kanala, ali kažem, predmet analize nisu bile
16 kripto-zaštićene veze nego ovo o čemu sam pričao. Ako neko detalj treba, ja mogu
17 pojasniti. Mogu samo još da dodam ovo, da recimo sa Velikog žepa do Glavnog
18 štaba je komunikacija išla kablovskim sistemom, žičnim. Znači, nije u eteru,
19 nije išla relejnom vezom između Velikog žepa do Glavnog štaba komunikacija je
20 bila ispod zemlje i sasvim zaštićena od mogućnosti prisluškivanja.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 24.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 P: I na samom kraju, gospodine Rodiću, Vi ste proveli 30-tak godina u
2 službi, što u bivšoj JNA što u saveznoj vojsci, jeste li imali iskustva sa, u
3 toj vojsci, sa presretanjem veza i da li nam možete reći ko su bila ta lica koja
4 su bili obučavana ili se... ili su se, ovaj, bavila preslušavanjem, odnosno
5 presretanjem razgovora?

6 O: Moja iskustva iz presretanja nemam jer ja se nisam bio bavio
7 presretanjem veza. Ali kao projektant i ostvarivač veza, već sam, mislim jednom
8 rekao da sam prilikom projektovanja morao na kraju ispitati da li te
9 projektovane veze odlaze preko granice. Evo reći ču Vam jedno iskustvo gde sam
10 od Brindizija do, skroz gore, do Venecije proveo desetak dana na jednom brodu-
11 institutu, gdje je moja ekipa zajedno sa stručnjacima i /nerazumljivo/ iz uprave
12 instituta koji su se baš tim bavili, da vidimo oticanje podataka prema Italiji.
13 To je bilo negde 1987. godine. Znači, nismo slušali i zapisivali razgovore iz
14 mreže Vojske Jugoslavije koja je oticala nego smo samo merili polja da vidimo da
15 li je moguće u Jadranskom moru s određenih tačaka da se prisluškuju te naše
16 veze. I onda smo pravili korektivne mere da nam radio-relejni pravci ne idu
17 upravno prema Italiji, nego uzduž obale. A pošto sam ja bio u sektoru za vezu,
18 informatiku, elektronska dejstva, u sklopu opštih usavršavanja, znači ja sam
19 poznavao, do nekog nivoa, i tehniku i ljude a i principe. Tako, po pitanju,
20 koliko sam ja razumeo da Vam kažem oko te stručnosti, koji je taj nivo
21 stručnosti da bi neko mogao biti prisluškivač, ja mogu reći slijedeće: u Vojski
22 Srbije, a i Crne Gore kada sam ja bio pri kraju, ovaj, svoje službe; tu je negde
23 rok kadrovski ovih vojnika bio 12 mjeseci. U tu službu za elektronsko izviđanje
24 primali su se vojnici A kategorije. Znači, vojnici po kriterijumu da bude opšte
25 zdravstveno dobar... zdravlja, da bude vispren, intelligentan i da ima dobar
26 sluh.

27

28

29

30

četvrtak, 24.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 Takvi vojnici su se u veoma savremenim laboratorijama, na istoj tehnici
2 kao što se primjenjivala u konkretnim slučajevima, obučavali intenzivno šest
3 meseci. Posle tih šest meseci, oni su odlazili u razne vojne jedinice te
4 strukture gdje su svoje znanje u praksi dopunjavalii. Ali moja su iskustva da i
5 na kraju tih 12 mjeseci, oni nisu mogli samostalno obavljati složenije poslove
6 nego su im se davali ovako sporedniji poslovi. A prilikom pozivanja rezerve
7 tih... u rezervu, onda su se dopunsko intenzivno trenirali da bi mogli održavati
8 kondiciju i biti, ovaj, do nekog nivoa prisluškivač. Te poslove, kad je u
9 profesionalnom smislu... u profesionalnom smislu reč, odrađivali su starešine sa
10 dugogodišnjim stažom koji su potvrdile u toj praksi, u toj specijalnosti.

11 G. PETRUŠIĆ: Hvala, gospodine Rodiću. Gospodine predsedavajući, ja nemam
12 više pitanja.

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vama, gospodine Petrušiću.
14 Gospodine Josse?

15 G. JOSSE: [simultani prevod] Mi imamo pitanja u unakrsnom ispitivanju.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro. Izvolite. Ali prije nego što
17 nastavite, gospodine Sarapa, recite nam da li Obrana gospodina Pandurevića želi
18 postavljati pitanja svjedoku ili ne.

19 G. SARAPA: [simultani prevod] Ne, časni Sude, nemamo.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospodine Sarapa. Izvolite,
21 gospodine Josse.

22 G. JOSSE: [simultani prevod] Ako Vijeće namjerava napraviti pauzu, ja bih
23 radije svoje unakrsno ispitivanje obavio u jednome komadu. Dakle, bilo bi dobro
24 da napravimo pauzu sada.

25 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Koliko očekujete da će trajati

26

27

28

29

30

1 Vaše unakrsno ispitivanje?

2 G. JOSSE: [simultani prevod] Pa najmanje 15.20 minuta.

3 SUĐIJA AGIUS: [simultani prevod] Znate, naime, imamo 15 minuta, 15-17
4 sada pred sobom.

5 G. JOSSE: [simultani prevod] Onda će ja početi.

6 SUĐIJA AGIUS: [simultani prevod] A ako ne završite onda ćemo produžiti
7 još pet minuta prije pauze. Izvolite.

8 Unakrsno ispituje g. Josse:

9 [Branič ispituje putem prevodioca]

10 P: Gospodine Rodiću, prvo što bih Vas htio pitati je nešto što je
11 cijenjeni kolega Petrušić upravo postavljao u svojim pitanjima, a odnosi se na
12 veze između predsjednika, dakle komunikacije predsjednika Republike Srpske i
13 komande Glavnoga štaba. Vi ste spomenuli da se tu radilo o kripto-zaštićenim
14 komunikacijama, je li tako?

15 O: Ja nisam imao zadatku da analiziram taj tip veze, ali prema ovoj šemi
16 može se...

17 P: Morat ću Vas prekinuti na trenutak.

18 O: Ako... mislim, nisam ušao jer nije bio zadatku da ulazim. Ovde na
19 Velikom žepu imate: "Vlada Republike Srpske" u jednom kanalu.

20 P: Mogu li ja nešto reći, gospodine Rodiću? Naime, ja ne bih da sada
21 zalazite u područja za koja kažete, s pravom, da ih niste dovoljno vremena
22 ispitali ili da, jednostavno, niste dovoljno stručni za njih. Dakle, ja ću
23 sada prihvati Vaš odgovor kakav je, pa bih prešao na jednu drugu temu, ako mi
24 dopustite?

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 24.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 O: Ako Vi meni dopustite, ja jesam stručnjak za to, ali moj zadatak nije
2 bio to.

3 P: Izvolite, molim. Hvala. Drugim riječima, da ste dobili više vremena,
4 Vi ste mogli i to istražiti, ali niste, onda za... u svrhu ovoga današnjeg
5 iskaza ste učinili to što ste napravili, dakle. Tako je bilo, zar ne?

6 O: Više vremena i dokumentacije.

7 P: Ja bih Vam postavlja pitanja u vezi s još dvije teme. I ako Vaš
8 odgovor bude isti, recite sucima tako, molim Vas. Prva od te dvije teme odnosi
9 se na ono što u ovome predmetu, u ovome suđenju nazivamo "paket vezom". Da li
10 taj izraz Vama išta znači?

11 O: Mislite u dokumentima Armije BIH?

12 P: Da.

13 O: Ja sam rekao jedan termin: "paket telefonskih kanala". To je znači, to
14 je moj termin. To se odnosi na ukupan kapacitet telefonskih kanala koji su išli
15 po tim vezama. A Vi mi recite da li mislite na "paket radio" u okviru dokumenata
16 Armije BIH. Na taj segment?

17 P: Da. Ja ču Vam pokazati jedan primjer. Molim Vas, pokažite svjedoku
18 dokazni predmet 6D47. Mi smo ovo sada izvukli kao primjer za ono o čemu ja
19 govorim. To je ono o čemu ste Vi malo prije govorili, zar ne?

20 O: Pitanje koje?

21 P: Ovo je primjer ovoga što ste Vi maloprije opisali, zar ne? Vrste veze
22 o kojima ste maloprije govorili?

23 O: Ne razumem šta je pitanje u vezi sa ovim.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: U redu. Jednostavno sam Vam predočio ovaj dokument kako bi svi mogli
2 da znaju o čemu ja govorim. Ja želim da Vam postavljam pitanja o paket vezama
3 koje ste upravo opisali.

4 O: Paket veze nisam obuhvatio sa analizom. To je drugi princip prijenosa.
5 Prema tome, moja analiza nije se odnosila na paket veze.

6 P: Da li ste Vi upoznati sa paket vezama dok ste obavljali Vaš posao
7 tokom rata?

8 O: Dok sam obavljao posao, taj paket prenosa nije bio uveden u Vojsku
9 Jugoslavije.

10 P: Da Vam postavim jedno drugo pitanje, a Vi ćete nam reći ako ne možete
11 da nam odgovorite: Da li znate, na primjer gde se nalazio centar veze u enklavi
12 Srebrenica? Gde se nalazio centar veze 28. divizije?

13 O: Taj podatak ne znam. Da sam ga znao, kao i frekvencije, ja bih ga
14 apsolvirao u mom dokumentu. Nisam znao ni krajnju tačku niti frekvencije preko
15 kojih se odvijala komunikacija.

16 P: U redu. Pokušat ću... možda ću biti bolje sreće kada pređem na treću
17 temu. Pokušat ću da budem bolje sreće sa...

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izgleda da imamo nekih tehničkih
19 poteškoća. Gospodo poslužitelju, molio bih da pružite prvu pomoć svjedoku.

20 G. JOSSE: [simultani prevod] Možda bi sada trebalo da pređemo na pauzu?

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Preći ćemo na pauzu od 25
22 minuta.

23 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite, molim.

24 ... Početak pauze u 17.39h

25

26

27

28

29

30

čtyrtak, 24.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovni zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevediocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govorik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevedioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladjena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Vi ste obećali da čete... pošto ste doveli
2 jednog struč... veštaka na ovu temu, možete upotrebiti onoliko vremena koliko Vam
3 je potrebno.

4 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Hvala Vam.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Možete da nastavite.

6 Unakrsno ispituje g. Vanderpuye:

7 [Tužilac ispituje putem prevodioca]

8 P: Vi ste sastavili jednu vrlo detaljnu analizu o mogućnostima
9 presretanja i pominjali ste trasu između Vlasenice i Zvornika. Kao veštak, Vi
10 imate dužnost da budete neutralni, objektivni, je li to tačno?

11 O: Da.

12 P: A također treba da budete i objektivni u analizama koje sprovodite, je
13 li to tačno?

14 O: Tako je.

15 P: Morate veoma obazrivo da uzmete u obzir sve informacije koje su Vam
16 pružene, zar ne?

17 O: Da.

18 P: A također morate da proučite informacije koje su Vam pružene kako
19 biste se uverili da su one dovoljne da biste na osnovu njih izvodili zaključke,
20 je li to tačno?

21 O: Tačno. Koliko moja stručnost omogućava.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Također morate da proučite informacije da biste utvrdili da li su one
2 tačne i pouzdane, zar ne?

3 O: Tol'ko koliko sam mogao da proučim, koliko su mi okolnosti
4 dozvoljavale.

5 P: A naravno, morate i da proučite sve ove informacije kako biste
6 utvrdili da li su one pouzdane, zar ne?

7 O: Toliko koliko sam mogao u datim okolnostima da prikupim informacije.

8 P: U redu. Vi ste nekoliko puta pomenuli dokumentaciju koju ste proučili
9 i koja prati izveštaj koji ste sastavili. Da li je dokumentacija koju ste
10 pregledali ista ona dokumentacija koja se nalazi u prilogu Vašem izveštaju?

11 O: Ako mislite na dokumentaciju Drinskog korpusa i Glavnog štaba - da. Na
12 tu dokumentaciju mislite?

13 P: Možda bih trebao da preformulišem pitanje. Mislim da bih mogao da
14 budem jasniji. Da li ste proučavali bilo koje druge dokumente osim one koji su
15 priloženi uz Vaš izveštaj?

16 O: Pa to su dokumenta koja sam ja priložio ili naveo u spisku. Znači, u
17 svojim navodima, koje sam imao.

18 P: U redu. Dakle, niste proučavali bilo kakva druga dokumenta osim onih
19 koji su uključeni u ovaj izveštaj? Niste se oslanjali na bilo koja druga
20 dokumenta osim onih koji se pominju ili su priključeni uz ovaj izveštaj, je li
21 to tačno?

22 O: Da. To su dokumenta koja sam uzeo u obzir. Bilo je i dokumenata kojima
23 ja nisam... u mojoj analizi smatrao da su od značaja za ovu analizu.

24 P: U redu. Kada ste sastavili ovu analizu ili kada ste je započeli, Vama
25 je bilo poznato da će ovaj izveštaj biti uvršten u spis u ovom predmetu, zar ne?

26 O: Svakako. Ja nisam tada poznavao proceduru kompletну, ali to je
27 materijal koji dolazi na sud.

28

29

30

četvrtak, 24.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 P: Dakle, Vama je bilo poznato da će se možda na taj materijal oslanjati
2 Odbrana, optužba, a i samo pretresno veće kada ste ga pripremali, zar ne?

3 O: Da.

4 P: Dokumenti koje ste pregledali, a koje ste upravo pomenuli, da li Vam
5 je te dokumente obezbedila Odbrana ili je među njima bilo dokumenata koje ste
6 sami pronašli?

7 O: Ja nisam ništa sam pronalazio... od dokumenata. Niti sam imao priliku.

8 P: U redu. Samo da bude sasvim jasno, kada je reč o presretnutim
9 razgovorima koje ste gledali i koji se pominju u Vašem izveštaju, tu
10 dokumentaciju Vam je obezbedila Odbrana, zar ne?

11 O: Da.

12 P: Kada je reč o dokumentima u kojima se navodi specifikacija opreme koju
13 ste analizirali kada ste sproveli analizu mogućnosti presretanja, dozvolite mi
14 da Vas zapitam, gde ste nabavili ove dokumente?

15 O: Dokumenti koji se odnose na opremu koju je imala Armija BIH, znači,
16 isto Odbrana. A tehnička dokumentacija za kojom sam ja tragao, to sam, znači,
17 sam pribavljaо; evo, i naveo sam, putem Interneta.

18 P: Dokumenti u kojima se pokazuju veze VRS-a za one trase koje ste Vi
19 analizirali, da li Vam je i taj dokument dala Odbrana?

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da.

2 P: A Vi ste se na sve ove dokumente oslanjali kada ste došli do
3 zaključaka na kraju svog izveštaja. Da li bi to bilo tačno reći?

4 O: Nisam razumeo pitanje.

5 P: Dokumenti koji su priloženi uz Vaš izveštaj su dokumenti na koje ste
6 se oslanjali kada ste donosili zaključke o mogućnosti presretanja od strane
7 Armije BIH, je li to tačno?

8 O: Dokumenta koje sam ja naveo da su iz komande Drinskog korpusa i
9 Glavnog štaba. Mogu li da navedem broj dokumenta? Je li potrebno da navedem broj
10 dokumenta?

11 P: Mislim da možete. Izvolite.

12 O: Znači, to je dokument u prilogu 12, broj 04314791. U prilogu 13,
13 04314792; u prilogu 14, 0426990 i u prilogu 15, 0426703; i u prilogu 16,
14 04336628.

15 P: U redu. Vi, kao veštak, znate da, mada je to možda neizbežno, važno je
16 izbeći stvaranje pretpostavki. Zar ne?

17 O: Svakako.

18 P: Jer priznat ćete da ukoliko napravite pogrešnu pretpostavku, onda
19 tehnički izveštaj poput ovog koji ste Vi sastavili može da bude po činjenicama
20 netačan, zar ne?

21 O: Pa, ja ne znam gde sam pretpostavke napravio.

22 P: U redu. Ne, ja samo govorim uopšteno. A nešto ćemo docnije preći na
23 neke konkretnije primere. Možete da se složite da ukoliko načinite pretpostavke
24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 24.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 koje su pogrešne ili se oslanjate na njih, to može za posledicu da ima greške u
2 tehničkom izveštaju, zar ne?

3 O: U određenoj meri može. Manje-više.

4 P: U redu. A to također može da ima za posledicu i jednu teorijsku grešku
5 u tehničkom izveštaju, zar ne?

6 O: Ne bih... nisam shvatio pitanje.

7 P: Da li biste se složili da je bolja praksa kada se piše tehnički
8 izveštaj da se čovek oslanja na činjenice koje mogu da se utvrde ili potkrepe
9 nego da se oslanja na neke pretpostavke?

10 O: U redu. Tačno.

11 P: Kada sastavljate tehnički izveštaj, a oslanjate se na pretpostavke, da
12 li biste se složili da je važno utvrditi koje su to pretpostavke?

13 O: Da.

14 P: Također je važno da se ocene te pretpostavke, da se vidi da li su one
15 razumne u datim okolnostima, zar ne?

16 O: Da.

17 P: Također je važno da se i u samom izveštaju naznači u kojoj meri se
18 određeni zaključci oslanjaju na određenu pretpostavku, zar ne?

19 O: Da.

20 P: A u ovom slučaju, kada ste pisali izveštaj, Vi ste to pokušali da
21 učinite, zar ne?

22 O: Da.

23 P: Vi ste proverili kako biste bili sigurni da su pretpostavke na koje se
24 oslanjate razumne, zar ne?

25

26

27

28

29

30

1 O: Mislim da su razumne.

2 P: I vi ste proverili, da biste bili sigurni da se pretpostavke na koje
3 se oslanjate mogu potkrepiti, zar ne?

4 O: Pokušat ću da ih potkrepim.

5 P: Mislim da ste na samom početku iskaza naznačili da je cilj Vaše
6 analize bio da se oceni mogućnost presretanja veza preko trase Vlasenica-Zvornik
7 tokom perioda juna i do avgusta 1995. godine, je li to tačno?

8 O: Da.

9 P: I Vas su angažovali, angažovala Vas je Odbrana kako biste iznijeli
10 mišljenje o takvoj mogućnosti, zar ne?

11 O: Da.

12 P: Ukoliko sam ja dobro shvatio Vaš izveštaj, a verovatno ću mnogo
13 grešaka napraviti jer je u pitanju vrlo tehnički izveštaj, ali ukoliko sam ja
14 dobro shvatio, ovaj izveštaj se ograničava isključivo na ispunjavanje ovog
15 cilja, zar ne?

16 O: Da.

17 P: Prema tome, Vi niste razmišljali o mogućnosti presretanja preko nekih
18 drugih radio-relejnih trasa, zar ne?

19 O: Samo u svrhu ovih koje sam naveo; koji je bio cilj.

20 P: U redu. Osim samih trasa, Vi niste razmotrili mogućnost frekvencija
21 koje ne bi odgovarale onim trasama koje ste Vi proučili kada ste analizirali
22 dokumente, zar ne?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Molim Vas ponovite. Ponovite mi pitanje.

2 P: Možda mogu ovo da stavim u određeni kontekst. Tokom glavnog
3 ispitanja, mislim da Vam je postavljeno pitanje da li postoji mogućnost
4 presretanja. A jedan od razloga koji ste Vi naveli zašto to nije moguće je:
5 "Zato što frekvencije nisu odgovarale postojećem planu", zar ne?

6 O: Svakako.

7 P: Moje pitanje glasi: da li ste razmislili o mogućnosti da frekvencije
8 možda odgovaraju nekim drugim trasama, a ne ovim?

9 O: Mene je interesovala ova trasa zadata; u zadatku. Znači, nisam
10 razmatrao kompletnu mrežu ili u širem rejону. Sem, odnosno... oko one 630 850,
11 gde sam rekao da je izvor, prema dokumentima Armije BIH u rejону Sarajeva.

12 P: Kad kažete 380, ili bar tako piše u zapisniku, to ne odgovara niti
13 uređaju RRU-1 niti uređaju RRU-800, zar ne?

14 O: 630. Ne 380 nego 630 i 850. 630, jedna je megaherca; druga je 850.
15 Možda sam pogrešio u izražavanju, izvinjavam se.

16 P: Hvala Vam. Hvala Vam što ste nam to razjasnili. Samo sam želeo da
17 proverim da l' je zapisnik tačan. Niste razmišljali o mogućnosti presretanja
18 opreme mobilnih komunikacija, mobilnih veza, zar ne?

19 O: To mi nije bio zadatak niti sam zato stručnjak.

20 P: Ali Vama jeste poznato iz Vašeg iskustva da uređaj RRU može da bude
21 mobilan?

22 O: RRU, koji? RRU-1 ili RRU-800?

23 P: I RRU-1 i RRU-880.

24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 24.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioца na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 O: Ja sam objasnio da se RRU-800 koristi u stacionarnom sistemu veze. On
2 može i u prevoznom sistemu veze. To je prevozni, prevozi se u kabinama. A RRU-1,
3 jasno sam rekao da može i vojnik da ga nosi. To podrazumeva njegovu mobilnost u
4 smislu dislociranja iz tačke u tačku. Mislim da sam tu bio jasan.

5 P: Samo Vas pitam da li je RRU-800 uređaj koji može da se pomera i da
6 funkcioniše u kretanju? Na primer, dok se kreće vozilo?

7 O: To nije radio uređaj. Bio sam sasvim jasan da je to usmerena veza i tu
8 treba podosta prakse da se usmeri sa jedne tačke a, pogotovo sa vozila u
9 kretanju je nemoguće usmeravati usmerenu vezu. To je nonsens. Isto tako i RRU-1
10 sa antenom za usmerenu vezu je usmerena veza. On ima i antenu kada radi kao
11 radio uređaj. To je poznato. Ali sa takvom antenom se ne radi tačka-veza-tačka-
12 tačka. A ja sam imao zadatok: veza-tačka-tačka. Usmerena veza – vrlo bitan
13 termin u ovom svemu.

14 P: U redu. Mislim da je to sada jasno. Ja nisam siguran da sam ja sve
15 shvatio, ali verujem da je jasno. Da li Vam je bilo poznato da su neki uređaji
16 RRU-800 možda bili na mestima drugim od onih konkretnih lokacija koje ste Vi
17 naznačili na trasama... na trasi koju ste analizirali?

18 O: Nije mi poznato niti sam analizirao jer ja sam imao konkretan...
19 konkretnu šemu veze i zadatok.

20 P: Međutim kada ste pogledali celu šemu veze, to nije obuhvatalo neke
21 RRU-800 koji su možda bili na vozilu; možda ne na vozilu u pokretu, ali
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 jednostavno na vozilu, zar ne?

2 O: To meni nije poznato. Ja sam imao konkretnu šemu veze. I to su sve
3 stacionarni elementi.

4 P: U redu. Složili biste se sa mnom, zar ne, da moguće postojanje takvih
5 uređaja u kontekstu analize mogućnosti presretanja ovih uređaja predstavlja
6 nešto što je relevantno za Vašu analizu, zar ne?

7 O: Pa, nije relevantno jer ja sam razmatrao stacion... kad je u pitanju
8 RRU-800, stacionarni sistem veza koji je funkcionisao sa o... iz objekata
9 poznatih kao centara veze. Prema tome, nisam analizirao, ovaj, nešto što je bilo
10 u pokretu ili izvan ovih objekata. Nisam poznavao ni podatke, nisam imao
11 podataka.

12 P: U redu. Informacije koje ste mogli da dobijete Vama nisu obezbeđene,
13 zar ne?

14 O: Meni su obezbeđene one informacije koje su mi obezbeđene; koje sam ja
15 priložio u ovim... u ovoj mojoj analizi. Drugih informacija nisam imao.

16 P: U redu. Da Vas pitam sledeće: da li ste Vi tražili neke druge
17 informacije, da li ste ih potražili?

18 O: Ja sam imao mogućnost da tražim informacije samo preko Odbrane. Ja kao
19 individua od nikog drugog nisam mogao da po ovom pitanju kontaktiram. Ni u
20 svojoj državi ni u... da kažem, u drugoj državi. A oni će objasniti kako su
21 došli do tih dokumenata. Ja ne ulazim u to.

22 P: Ali Vi niste od Odbrane tražili te dokumente? Odnosno, niste ni
23 nastojali vidjeti postoje li takvi dokumenti uopće, zar ne?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Kako da nisam, ja jesam tražio. Ali ja ne mogu tražiti konkretne
2 dokumente pošto ih ne poznam. Tražio sam šemu veza Drinskog korpusa pošto je to
3 bio predmet analize i to sam dobio, to je. Nisam tražio za druge korpuse, jer me
4 to nije interesovalo; nije bilo predmet moje analize. Niti za druge sisteme, kao
5 što su radio, paket-radio, ako su imali. Jer isto to nije bio predmet mog
6 zadatka.

7 P: Vi imate dugogodišnje iskustvo u analizi i u osmišljavanju, odnosno, u
8 izradi, projektiranju radio-relejnih veza, je li tako?

9 O: Držim da imam.

10 P: I imate također veliko iskustvo i dobro znanje o tome kako te veze
11 funkcioniraju, te kakvi uređaji se postavljaju u određene sisteme, zar ne?

12 O: Pa, u onoj tehnici koju sam ja proučavao i koja je moja generacija,
13 da. Mislim da vladam, doduše ne mogu ovde svim podacima tehničkim da vladam,
14 ali... za ovu analizu, da.

15 P: Vi, znači znate da ako se RRU-800, takav uređaj, može staviti u
16 stacionarni sustav, to je nešto što je važno razmotriti kada se treba utvrditi
17 da li je došlo do presretanja na toj liniji ili ne, je li tako?

18 O: Nisam razumeo pitanje. Molim Vas, ponovite mi. Ne vidim šta je tu
19 bitno.

20 P: Vi znate da uređaj RRU-800 može ostvarivati vezu unutar stacionarnog
21 sistema kojega ste analizirali, je li tako?

22 O: Da.

23 P: I to ne mora biti stacionarni uređaj RRU-800 koji je... ...ostvaruje
24 vezu u tome sistemu?

25

26

27

28

29

30

1 O: Ne mora biti stacionaran, ali u ovome slučaju je bio. Znači postojali
2 su objekti gde je taj uređaj bio. A uređaj, ako je i na vozilu, u kabini, pa je
3 kod komande i ostvaruje vezu, on nije u pokretu; on je opet stacionarni. Tu
4 stoji mesecima, godinama i takva veza funkcioniše dugi niz vremena. Bez obzira
5 da li je na točkovima ili je u nekoj prostoriji.

6 P: Dobro. Ako može biti na jednome mjestu godinama ili... mjesecima ili
7 godinama, to znači da se može kretati s jednog mesta na drugo u to vrijeme, zar
8 ne?

9 O: Ne može, nema veze. Ta bi komanda ostala bez veze. Ako...

10 P: Ono što ja hoću reći je... Oprostite, dovršite rečenicu, molim Vas.

11 O: Ako bi... ako jedan uređaj obezbeđuje vezu za neku komandu i dislocira
12 se a komanda se ne dislocira, znači, ta komanda ostaje bez veze. U pokretu,
13 naročito, ne može da ostvaruje vezu.

14 P: Jeste li Vi ikada u svome iskustvu doživjeli da se komanda prebaci s
15 jednog mesta na drugo?

16 O: Da.

17 P: Pa, kada se komanda seli s jednog mesta na drugo i kada ima RRU-800
18 koje je montirano na vozilo, šta se događa s tim uređajem i vozilom? Da li ono
19 ostaje ili ide sa komandom?

20 O: Naravno, ide sa komandom.

21 P: Dakle, ako se komanda prebaci s jednog mesta na drugo u razdoblju, od
22 recimo, dvije godine, moguće je da i uređaj RRU-800 koji je uz tu komandu, ide s
23 tom komandom, zar ne?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Moguće.

2 P: Što znači da možda on nije na istom mjestu kao što je bio dvije godine
3 ranije, zar ne?

4 O: U principu da. Ali u mojoj analizi je bio tada tu.

5 P: Dobro. Ja mislim da ste za vrijeme Vašega svjedočenja u glavnom
6 ispitivanju bili rekli da ste otišli na Veliki žep negdje 1995. u augustu, je li
7 tako bilo?

8 O: Polovina augusta, da.

9 P: Dobro. U to vrijeme imali ste prilike procijeniti opremu koja se tamo
10 koristila. Da li je to bila svrha Vašega posjeta?

11 O: Ne da procenim opremu, nego da poboljšam stanje; ne samo na tom
12 objektu nego na više objekata u Republici Srbiji.

13 P: Kada kažete: "... da se poboljša stanje", što točno time hoćete reći,
14 što to točno znači?

15 O: Znači, mi smo imali ekipu osposobljenu sa odgovarajućim
16 instrumentarijem, nešto rezervnih delova i onda smo, ovaj, koliko smo mogli
17 poboljšavali na radio-relejnim deonicama kvalitet veze. Jer stvarno je do tog
18 trenutka bio kvalitet, ne samo tu nego na svi... uglavnom na svim... na... u
19 vrlo lošem stanju. Zato što je bio... teško je bi... nije bilo para za uvoz
20 rezervnih delova. Ipak stručnjaci u bivšoj Jugoslaviji su bili locirani u
21 glavnim punktovima. Tako da su neki centri veze, odnosno, neke komande ostale,
22 ovaj, i bez odgovarajućih instrumentarija, bez odgovarajućih rezervnih delova. I
23 to je bila svrha: da se poboljša.

24 P: Mislim da ste također rekli da postoji SMC pravac koji se proteže...
25 odnosno trasom od Velikog žepa do Cera, je li tako?

26

27

28

29

30

1 O: Ne samo rekao, nego ja sam ga... rekao sam, i dva puta servisirao.
2 Jedanput kad je bilo bombardovanje pa ga nije bilo; znači, uspostavljao
3 ponovo... u stvari čak i tri; kad je prvi put uspostavljen; ali nisam bio tada
4 na... nisam bio tada na tački Veliki žep nego na suprotnoj strani, na Ceru. Kad
5 je preusmjjeravana veza Cer-Veliki žep jer je pre išla po drugom planu, preko
6 zlovrha koji je bio... bila zauzela Armija BIH i nije ima... više moglo... i
7 nije bilo uslova da ide tom trasom, onda je direktno preusmjeren sa Cera na
8 Veliki žep. Samo nisam bio na ovoj lokaciji Veliki žep nego na lokaciji Cer.

9 P: A kada je to bilo? Samo da nam bude jasno, recite.

10 O: Datumski, ne znam. Možete provjeriti kad je zauzet Zlovrh od strane
11 Armije BIH. Nisam se spremao za takvu... ne znam, zaboravio sam te termine.

12 P: U redu. I kad ste bili na Velikom žepu, to je bilo u augustu 1995., je
13 li tako?

14 O: To je bilo da, zadnji put.

15 P: I jeste li Vi, dok ste bili тамо, jeste li servisirali ту dionicu?
16 Mislim da ste то spomenuli par puta?

17 O: Prvenstveno smo sanirali те deonice, 120-kanalne, pošto су one bile
18 najznačajnije, а onda smo servisirali и ове 24-kanalne sa RRU-800.

19 P: Dobro. A koliko ste dugo bili на тој lokaciji, на том objektu i
20 sanirali то у августу 1995.?

21 O: Na... konkretno на том objektu, mislim да smo то završili за dva dana.
22 Dva dana.

23 P: Jeste ли prije Vašeg dolaska тамо dobili kakve podatke о tome koliko
24 dugo već на тој lokaciji postoji problem?

25 O: Mi nismo dobili pro... nismo dobijali podatke да је проблем само на
26

27

28

29

30

1 tom objektu, nego u čitavoj mreži. I onda smo planski išli od objekta do
2 objekta. Tako nismo došli tu samo radi Velikog žepa, nego i Kozare i
3 Klekovače..., sada napominjem sva radio-relejna čvorišta, Banja Luke i Kmura.

4 P: Dakle, problemi su bili sveobuhvatni, bilo ih je puno, na više mjesta,
5 je li tako?

6 O: Bilo je problema, recimo, kod SMC-a. On je dvostruki primopredajnik.
7 Uglavnom su radili na jednom predaja-prijem, znači na paru kanala. Uglavnom je
8 to. I onda, moralo se sanirati koliko se moglo. Negdje nismo čak ni uspjeli jer
9 nismo imali rezervnih delova. Kad je u pitanju RRU-800, tu su uglavnom loši
10 spojevi antenskih sistema; loši, jako loši, zakisli; zakisli, korodirali. Zatim,
11 to je cevni uređaj. Znači, nije tranzistorski nego cevni. Izlazne, naročite,
12 cevi koje daju snagu, one su bile, što kažu, na pragu neupotrebljivosti. I to
13 koliko smo mogli, mi smo imali rezervnih delova; koliko mi je pružila i komanda;
14 mi smo to onda planski, na najvažnijim trasama poboljšavali koliko smo mogli.

15 P: Samo da mi bude jasno, prije nego što ste išli u augustu 1995. na
16 Veliki žep, Vi niste imali nikakvih informacija o tome koliko dugo je bilo
17 problema na toj SMC dionici, je li točno?

18 O: Opet Vam ponavljam, mi smo išli po čitavoj mreži i sami ustanovljavali
19 gdje je problem i otklanjali ga. A nismo po pozivu došli na Veliki žep; posebno.
20 Jer to je... taj proces je trajao malo duže. I ne samo tu, išli smo i u
21 Republiku Srpsku Krajinu, pa posle nje smo došli onda u Republiku Srpsku.

22 O: Hvala. Pripremajući svoju analizu u ovome predmetu, Vi niste imali, za
23 vrijeme Vašega rada, prilike oticí ponovno na Veliki žep ili na Cer ili na neko
24 drugo čvorište koje se u Vašoj analizi obrađuje, je li tako?

25 O: Nisam.

26

27

28

29

30

1 P: Dobro. Znači, niste obavili nikakva terenska mjerjenja koja bi se mogla
2 obaviti da se utvrdi možda mogućnost presretanja, što je zapravo tema Vašega
3 izvještaja?

4 O: Na žalost, nije mi omogućeno. Ne to, nego neke druge stvari mi nisu
5 omogućene da... da uradim oko ispitivanja konkretno, tehnički.

6 P: Dobro. Dakle, da li je bilo nešto što je bilo nemoguće kao... da li
7 niste možda bili u mogućnosti ispitati opremu koja je i bila tamo u to vrijeme?

8 O: Kada? U...

9 P: U vremenskom periodu...

10 O: Analize? U pripremi analize? Ni teoretski. Zato što ja nisam pripadnik
11 vojske već tri godine i... tri i po godine već, otprilike.

12 P: Vidim da ste Vi napravili puno računa, to da ste puno računali ali
13 jeste li imali priliku obaviti kakva ispitivanja, testove iste vrste opreme koja
14 je korištena 1995., što je tema Vašega izvještaja?

15 O: U pripremi analize, u svrhu pripreme analize mislite, molim Vas?

16 P: Da, u svrhu pripreme Vaše analize.

17 O: Ne, nisam.

18 P: A jeste li izveli kakve konkretne testove tako da ste napravili
19 određene kompjuterske modele kako biste ustanovili jesu li Vaši izračuni točni?
20 Odnosno, da li se oprema mogla koristiti na onakav način za koji Vi tvrdite da
21 se koristila?

22 O: Ne.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li Vi znate za postojanje takvih programa, gospodine?

2 O: Pa, ja u svojoj praksi za ove uređaje nisam imao nikakve kompjuterske
3 programe.

4 P: Znači, Vi ne znate da takvi programi postoje?

5 O: Pa, zapravo, ne znam ni šta me pitate.

6 P: Dobro. Pri proučavanju dokumenata koji se nalaze u Vašem izvještaju,
7 niste uzeli u obzir i činjenični sadržaj samih tih presretnutih razgovora, zar
8 ne?

9 O: Nisam ulazio u sadržaje. Mene je interesovalo ono vezano za mogućnost
10 presretanja, znači, frekvencija s kojim je uređajem, ako su imali antenu, da su
11 navejali svojom antenom... i to je to; do tog nivoa. A sadržaj me nije
12 interesovao.

13 P: Dobro. Dakle, nikada niste analizirali nešto poput izjava ili iskaza
14 svjedočenja bilo koga tko ima znanja o takvoj opremi?

15 O: O opremi za prisluškivanje mislite? Za koju opremu? Konkretizujte.

16 P: Da. Da, da. O opremi za prisluškivanje, koja se koristila za
17 prisluškivanje.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislim da biste morali postaviti
19 konkretnije pitanje svjedoku. To će pomoći.

20 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Ja ću preformulirati pitanje.

21 P: Recite mi jeste li Vi tražili neke podatke, neke informacije u vezi s
22 tim što se tvrdilo o tome kako je korištena oprema za prisluškivanje. Jeste li
23 to tražili od Odbrane?

24 O: Da.

25 P: Dobro. Možete li nam reći jeste li na osnovi toga pitanja nešto
26 saznali i što?

27

28

29

30

1 O: Ništa.

2 P: Jeste li Vi tražili da vidite izjave bilo koga od operatera koji su
3 tvrdili da su prisluškivali razgovore? Dakle, pripadnika Armije Bosne i
4 Hercegovine?

5 O: Ne.

6 P: Jeste li možda uzeli u obzir mogućnost da bi te informacije mogle biti
7 relevantne ili da bi mogle biti od koristi za Vašu analizu u vezi s mogućnošću
8 presretanja veza VRS-a ovim trasama... ovom trasom koju ste analizirali?

9 O: Ja sam se oslanjao samo na dokumenta gdje su presretači popisivali,
10 komentarisali kako presreću, koje imaju probleme, s kojim kvalitetom. Znači,
11 isključivo na dokumenta njihova. A ne i na izjave. Izjave nisam, ovaj, imao
12 priliku da čujem. Imao sam priliku da vidim jednu kartu koju su oni generisali,
13 o vezama koje su presretali; pre dva dana.

14 P: Dobro. Ta karta, po svemu sudeći, pretpostavljam, nije obuhvaćena
15 Vašim izvještajem, je li tako?

16 O: Nije ni moglo. Ja sam izvještaj davno dostavio, a drugo - ne bi je ni
17 uzeo u obzir.

18 P: U redu.

19 O: Mada potvrđuje neke moje postavke.

20 P: Recite, dakle, Vi ste vidjeli tu kartu. Da li ona potvrđuje lokaciju?
21 Dakle, da li potvrđuje mjesta na kojima su se nalazili prisluškivači za koje ste
22 kazali u svom izvještaju da postoje?

23 O: Ta karta ne obuhvata mesta prislušnih centara, ona je manja. Nego samo
24 objekata Vojske Republike Srpske na terenu ovom oko žepa, znači, Drinski...
25 Drinski korpus; sa dosta nepreciznosti. Ja, ako bih imao tu kartu, mogao bih

26

27

28

29

30

četvrtak, 24.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioца na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 iskomentarisati, bez obzira što ne pridajem neki značaj.

2 P: Dobro. Jedan od zaključaka, do kojega ste došli u svom izvještaju, je
3 da na osnovu analize dokumenata koje ste vidjeli, izgleda da Armija Bosne i
4 Hercegovine nije poznavala sistem veza koji ste analizirali, nije li to točno?

5 O: Da.

6 P: Pa, jeste li Vi to usporedili s kartom koju ste vidjeli prije dva
7 dana?

8 O: Jesam.

9 P: I da li se na toj karti nalaze lokacije poput Velikog žepa?

10 O: Nalaze, to je tačno, tu gdje jeste. Ali ja sam svoj zaključak izveo
11 pre nego što sam imao tu mapu a drugo, kao presretač, ja ne bih azimute
12 presretanja u nekom smeru, ovaj određivao, nego upravo na Veliki žep. A to
13 presretači iz svojih... iz dokumenta njihovih nisu radili. Prema tome, moj je
14 zaključak bio da oni nisu poznavali najveći objekat koji treba jer tu je grlo
15 informacija. To se može vidjeti iz... pod kojim su uglovima radili iz severne i
16 južne prislušne stanice.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Živanoviću, izvolite.

18 G. ŽIVANOVIC: Ja se izvinjavam. Samo mislim da je u početku, znači na 75.
19 stranici, 11. red došlo do jednog propusta u prevodu, ovaj, jer on je rekao da
20 je lokacija bila tu al' nije tačna. Al' to da nije tačna, to nije, ovaj
21 prevedeno. Bar se tako meni učinilo.

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ja to nisam čuo pa može li nam svjedok
23 to potvrditi. Recite nam što ste točno rekli. Pitanje je bilo: "Da li su se na
24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 24.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 karti bile... da li su na karti navedene lokacije poput Velikog žepa?" Koji je
2 bio prvi dio Vašeg odgovora?

3 SVJEDOK: Moj je odgovor da na toj karti ima lokacija Velikog žepa. Ali
4 ako mogu da nastavim, lokacija Vlasenice nije tu gdje je nacrtana. Pa ni
5 lokacija Zvornika nije baš tu gdje je nacrtana. Poklapa se sa onim što iz moje
6 dokumentacije, recimo da funkcioniše SMC pravac Veliki žep-Cer; da ima pravac
7 Cer-Gučeve; da ima pravac Gučeve- dole, Zvornik.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro, dobro. To će biti dosta.

9 Gospodine Vanderpuye, imate još jako malo vremena danas na raspolaganju.

10 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsedavajući.

11 P: Rekli ste da na toj karti Vlasenica nije obilježena na pravome mjestu,
12 je li tako?

13 O: Kako je nacrtan simbol za radio-relejnu stanicu, nije. Ako su tako
14 mislili da je tu, onda nije. A ja bih voleo da vidim kartu. Ovako pričam na
15 osnovu sećanja. Znate, ja nisam iz te karte svoju analizu pravio pa sada pamtim
16 svaku... možda ima još nekih nedostataka na koje ja bih ukazao. Recimo, postoji
17 neki SMC pravac prema severo-istoku, više sever koji nikad nije funkcionisao;
18 ucrtano. Može se videti. Postoji njihova frekvencija prema... prema... ucrtana
19 frekvencija sa Gučeva prema, prema, ovom, Zvorniku. A oni je nemaju ni u svojim
20 presretnutim razgovorima.

21 P: Dobro. Znači, Vi na toj karti jeste vidjeli lokaciju Vlasenica,
22 pogrešno, Veliki žep...

23 O: Prema simbolu za ucrtavanje. Mada ne mora, mislim, simbol za krajnju
24 radio-relejnu stanicu gde je ucrtano, tu nije bio centar veze.

25

26

27

28

29

30

1 P: Dobro. Vidjeli ste lokaciju Cer označenu na karti?

2 O: Vrlo je loša ta mapa, ali mislim da je ta lokacija tu. Ta lokacija se
3 podudara.

4 P: Crni vrh? Jeste li njega vidjeli na karti?

5 O: Video sam, ali vrlo je nejasna ta karta. Tako da ne znam da li je na
6 vrhu, da li je smaknuto, ali... znači, postoji lokacija na Gučevu, Crni vrh.

7 P: Mogu li zamoliti da se pokaže dokazni predmet po pravilu 65 ter 1468.

8 Ja ću uvesti ovaj dokument tako da ću kazati da on nije na mome popisu dokaznih
9 predmeta. Ja bih samo htio potvrditi da li je to karta koju je vidiо.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Imate li možda papirnati primjerak? Ja
11 znam, ja znam koja je to. Ne morate mi...

12 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Da, ali ja je nemam tu.

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Evo, mislim da se upravo pojavljuje.

14 Hvala, gospodine Živanoviću.

15 G. ŽIVANOVIC: Ovo je inače mapa koju smo veštaku pokazali, baš.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Možda mu je također možete pokazati dok
17 se ne pojavi na monitoru.

18 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Pa to bi bilo zapravo bolje.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pokažite, molim Vas, kartu gospodinu
20 Vanderpuye, pa onda i svjedoku.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. ŽIVANOVIĆ: Samo ako dozvolite jedno objašnjenje. Ovaj, ova mapa koja
2 je kod veštaka, tu je uvećan ovaj deo gde se nalazi upravo ova lokacija Veliki
3 žep-Zvornik i ova relacija koja nas interesuje pa nema ovog gore naslova "Radna
4 karta" koja se nalazi na vrhu ove mape. Ovo je mapa cele Bosne i Hercegovine;
5 cele mreže u okviru Bosne i Hercegovine. Tako da znate da kopija koju ima veštak
6 nije potpuno identična onoj koja je na ekranu jer je ona uvećana i izostavljeni
7 su ovi delovi koji nisu bitni za ovo ispitivanje.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ja se toga sjećam zato što smo morali
9 istu kartu koristiti dva puta. Najprije gornji dio pa donji dio, pa onda lijevi
10 i desni. Želite li ispitivati dalje u vezi s ovim?

11 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Htio bih samo da mi svjedok potvrди da
12 li je ova karta koju sada vidi pred sobom ona koju je... koja mu je pokazana. Ja
13 prihvaćam ovo što je kolega rekao. Mislim da svedok može odgovoriti na zapisnik.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Rodiću, je li to ta karta?

15 SVJEDOK: Ova karta. Ovu sam kartu video pre dva ili tri dana, da.

16 G. VANDERPUYE: [simultani prevod]

17 P: Vidim da je 19h, ja ču Vam postaviti još samo jedno pitanje. Karta
18 koja se sada vidi na ekranu ispred Vas, vidite li je?

19 O: Samo malo.

20 P: Oprostite, jako je mala.

21 O: Vidim, ali loše. Vidim.

22 P: Molim Vas malo je spustite prema dolje i desno.

23 O: Da, ovaj dio... Vidim Veliki žep. Znači, taj deo.

24 P: Sama karta, odnosno karta u cijelosti, niste je vidjeli ranije, zar
25 ne?

26

27

28

29

30

1 O: Ne.

2 P: Dobro, hvala. Trasa SMC koja se nalazi na karti koju ste vidjeli,
3 recite nam da li je ona tu i da li točno prikazuje pravac te veze.

4 O: To je ovaj pravac. Debela ova...

5 P: Dobro. Molim Vas, stavite na grafoskop tako da svi vidimo što točno
6 pokazujete, hvala.

7 O: Pokazujem sa Velikog žepa pravac prema Ceru sa... ostvaren sa uređajem
8 SMC 1306 b.

9 P: I na ovoj karti koju ste vidjeli, taj konkretni SMC pravac ide pravo i
10 sa točnoga mjesto prema Ceru, je li tako?

11 O: Da.

12 P: Dobro. Ja bih se sada zaustavio. Gospodine predsedavajući, s Vašim
13 dopuštenjem.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam na suradnji, gospodine
15 Vanderpuye. I također se zahvaljujemo i svim timovima Obrane. Vama treba još
16 vremena ili ste završili?

17 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Ne, ne. Treba mi još puno vremena,
18 gospodine predsedavajući.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro. Koliko ja znam, ovaj svjedok će
20 se vratiti kući danas ili sutra. Ali će se morati vratiti. Recite koliko vremena
21 će Vam još trebati.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 24.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 SVJEDOK: Mene pitate?

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ne, ne, ne Vas. No u svakom slučaju,
3 kazat ćete nam. Gospodine Rodiću, sve što Vi trebate učiniti je trebate nas
4 obavijestiti o tome kada mislite da ćete ponovno biti na raspolaganju tako da
5 Vas možemo pozvati kako bismo završili Vaše svjedočenje?

6 SVJEDOK: Koliko je to dana unapred potrebno?

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Čim budete znali, obavijestite nas. Vi
8 ćete morati doći samo na jedan dan.

9 SVJEDOK: Hvala.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislim da će to biti dovoljno. Dakle,
11 bit ćete u Hagu samo jedan dan. Što znači, putem gospodina Živanovića ili, ne
12 znam tko je uglavnom s Vama u kontaktu, ćete nas obavijestiti ili Vi ćete,
13 gospodine Živanoviću, možda obavijestiti gospodina Vanderpuya, tako da se sve
14 može organizirati; da se može organizirati izdavanje vize i tako dalje. Ugodan
15 vikend svima. Nastavljam u utorak zato što je u ponedjeljak praznik.

16 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim ustanite.

17 ... Sjednica završena u 19.04h.

18 Nastavak zakazan za utorak,

19 29.05.2007., u 09.00h.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 24.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.